

WARSZAWSKIE CENTRUM

POMOCY RODZINIE

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

W ROKU 2003

WARSZAWSKIE CENTRUM POMOCY RODZINIE

02 – 517 Warszawa ul. Rakowiecka 21

WARSZAWA 2004

SPIS TREŚCI

1. Ogólna charakterystyka instytucji	str. 3
2. Baza organizacyjna	str. 10
3. Kadra Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie	str. 13
4. Wykonanie planu budżetowego	str. 16

REALIZACJA USTAWOWYCH ZADAŃ

1. Organizowanie i zapewnianie usług o określonym standardzie w domach pomocy społecznej	str. 24
2. Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach oraz organizowanie i prowadzenie specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego dla rodzin naturalnych i zastępczych	str. 29
3. Prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej	str. 30
4. Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców oraz dzieciom niedostosowanym społecznie	str. 32
5. Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci, usamodzielnianie wychowanków rodzin zastępczych i wychowanków niektórych typów placówek opiekuńczo-wychowawczych, schronisk dla nieletnich, zakładów poprawczych, domów pomocy społecznej raz udzielanie im pomocy pieniężnej z tego tytułu	str. 50
6. Organizowanie i zapewnienie funkcjonowania powiatowych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi	str. 54
7. Pomoc uchodźcom	str. 56
8. Eurokoordynacja	str. 58

JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNE

1. Powiatowy Ośrodek Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	str. 60
2. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności	str. 68

PODSUMOWANIE	str. 75
---------------------	---------

ZAŁĄCZNIKI

1. Statut Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie	str. 76
2. Przepisy prawne wpływające na zakres działalności Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie oraz podległych mu jednostek i placówek	str. 80

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA INSTYTUCJI

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zostało powołane uchwałą Rady Powiatu Warszawskiego Nr VII/70/99 z dnia 10 marca 1999r., na podstawie ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 1998 r. Nr 91, poz. 578) oraz ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 1998 r. Nr 64, poz. 414 z późn. zm.).

Po zmianie ustroju m. st. Warszawy, wprowadzonego ustawą z dnia 15 marca 2002 r. (Dz. U. z 2002 Nr 41 poz. 361) Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie stało się jego jednostką organizacyjną Miasta. Jest jedną z instytucji działających w obszarze polityki społecznej m. st. Warszawy, która bezpośrednio podlega pod Biuro Polityki Społecznej Urzędu m. st. Warszawy. Uchwałą Nr XXI/360/2003 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 27 listopada 2003 r. został przyjęty **nowy statut Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie** (załącznik nr 1), określający zakres jego działania, kompetencje Dyrektora, sposób gospodarowania środkami finansowymi.

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania określone w ustawie o pomocy społecznej z dnia 29 listopada *o pomocy społecznej* z dnia 29 listopada 1990 r. (Dz. U. z 1998 r. nr 64, poz. 414 z późn. zm.) przypisane powiatowi oraz inne zadania przewidziane w odrębnych przepisach prawa.

W 2003 r. przy Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie działały **dwie jednostki specjalistyczne:**

- Powiatowy Ośrodek Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności

**W skład Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie wchodzi
następujące zespoły, działy i stanowiska:**

1. Stanowisko ds. domów pomocy społecznej
2. Zespół ds. kierowania do domów pomocy społecznej
3. Zespół ds. pomocy środowiskowej
4. Zespół ds. rodzin zastępczych
5. Zespół ds. placówek opiekuńczo – wychowawczych
6. Zespół ds. kwalifikacji i kierowania do placówek opiekuńczo – wychowawczych
7. Dział finansowo – księgowy
8. Stanowisko ds. kadr
9. Radca prawny
10. Stanowisko ds. administracyjnych
11. Sekretariat

1. Stanowisko ds. domów pomocy społecznej

realizuje, zadania w zakresie:

- kontroli i nadzorowania prawidłowego funkcjonowania domów pomocy społecznej,
- rozpatrywania spraw interwencyjnych dotyczących domów pomocy społecznej,
- prowadzenia postępowań wyjaśniających związanych z zażaleniami i skargami na działalność domów pomocy społecznej,
- prowadzenia stałej współpracy z dyrektorami tych placówek i udzielanie doradztwa metodycznego,
- szkolenia pracowników socjalnych domów pomocy społecznej,
- sporządzanie sprawozdań merytorycznych z działalności domów pomocy społecznej oraz przygotowywanie comiesięcznych meldunków o wykorzystaniu miejsc w tych placówkach.

2. Zespół ds. kierowania do domów pomocy społecznej

realizuje, zadania w zakresie:

- kwalifikowania i kierowania osób ubiegających się o umieszczenie w domu pomocy społecznej, a także ewidencjonowania wniosków w tej sprawie oraz prowadzenia ewidencji miejsc w domach pomocy społecznej,

- ustalania odpłatności za pobyt w tych placówkach,
- przyjmowania odwołań od wydawanych decyzji i przygotowywania dokumentacji do przekazania organom rozpatrującym odwołania,
- prowadzenia sprawozdawczości dotyczącej domów pomocy społecznej,
- prowadzenia korespondencji z osobami indywidualnymi i różnymi instytucjami w kwestiach dotyczących ogółu zadań Zespołu.

3. Zespół ds. pomocy środowiskowej

realizuje zadania w zakresie:

- udzielania pomocy osobom posiadającym status uchodźcy, przebywającym na terenie miasta stołecznego Warszawy, w tym:
 - przyjmowanie wniosków osób posiadających status uchodźcy o objęcie programem integracyjnym wraz z kompletem dokumentacji,
 - przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w miejscu zamieszkania uchodźców,
 - przygotowanie indywidualnych programów integracji, określających m.in. wzajemne zobowiązania osób ze statusem uchodźcy oraz Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie i przekazywanie ich do Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego,
 - przygotowywanie decyzji administracyjnych przyznających świadczenia pieniężne lub wstrzymujące przyznaną pomoc finansową,
 - sporządzanie comiesięcznych list wypłat świadczeń finansowych,
 - nadzorowanie realizacji indywidualnych programów integracyjnych,
 - prowadzenie pracy socjalnej ukierunkowanej na jak najszybszą i skuteczną integrację uchodźców ze społeczeństwem.
- udzielania informacji o prawach i uprawnieniach osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej,
- kierowania osób niepełnosprawnych intelektualnie do środowiskowych domów samopomocy i ustalania odpłatności za usługi w nich świadczone,
- współpracy z dzielnicowymi służbami pomocy społecznej oraz organizacjami pozarządowymi realizującymi zadania z zakresu pomocy społecznej,
- sporządzania okresowych sprawozdań z realizacji zadań wykonywanych przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie.

4. Zespół ds. rodzin zastępczych realizuje, zadania w zakresie:

- sprawowania nadzoru nad rodzinami zastępczymi,
- przyznawania rodzinom zastępczym:
 - comiesięcznej pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci wychowywanych w tych rodzinach,
 - jednorazowej pomocy pieniężnej w związku z przyjęciem dziecka do rodziny i potrzebą przygotowania dla niego miejsca w nowym środowisku,
 - jednorazowej bądź okresowej pomocy pieniężnej na pokrycie wydatków związanych ze zdarzeniem losowym, które dotyczy dziecka wychowywanego w tej rodzinie,
- ustalania odpłatności od rodziców biologicznych za pobyt ich dzieci w rodzinach zastępczych,
- przyznawania pełnoletnim wychowankom rodzin zastępczych oraz wychowankom placówek opiekuńczo-wychowawczych, zakładów poprawczych i specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych:
 - pomocy pieniężnej na usamodzielnienie
 - pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki
 - pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej
- zwrotu świadczeń pobranych nienależnie przez rodziny zastępcze i osoby usamodzielniane,
- uchylecia, wygaszenia bądź zmiany decyzji o przyznaniu wszystkich wymienionych form pomocy,
- sprawowania kontroli i nadzoru nad pracą Działu Pomocy Rodzinom Zastępczym Publicznego Ośrodka – Adopcyjno – Adopcyjnego przy ul. Nowogrodzkiej 75,
- współpracy z podmiotami niepublicznymi, prowadzącymi Ośrodki Opiekuńczo – Wychowawcze w dziedzinie kształtowania liczby rodzin zastępczych w Warszawie,
- sprawowania nadzoru nad sposobem realizacji usamodzielnień pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo- wychowawczych,
- promocji problematyki rodzin zastępczych,
- udzielania informacji i doradztwa dotyczącego usamodzielnień i prowadzenia szkoleń.

5. Zespół ds. placówek opiekuńczo – wychowawczych realizuje, zadania w zakresie:

- kontroli i nadzorowania prawidłowego funkcjonowania podległych placówek,

- analizy wykorzystania miejsc w placówkach i diagnozy potrzeb w tym zakresie,
- prowadzenia kontroli placówek i uczestniczenie w dokonywaniu okresowych ocen pracy dyrektorów placówek,
- udzielania poradnictwa i organizowania szkoleń dla kadry zatrudnionej w placówkach,
- rozpatrywania skarg i wniosków dotyczących działalności placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- udziału w posiedzeniach Zespołu ds. okresowej oceny zasadności pobytu dziecka w placówce,
- organizowania i obsługi posiedzeń Komisji Egzaminacyjnych dla nauczycieli (pracowników pedagogicznych placówek), ubiegających się o awans na stopień nauczyciela mianowanego,
- prowadzenia współpracy z organizacjami pozarządowymi wspierającymi procesy opiekuńczo - wychowawcze,
- podejmowania działań zmierzających do ograniczenia liczby dzieci przebywających i kierowanych do placówek opiekuńczo-wychowawczych,

6. Zespół ds. kwalifikacji i kierowania do placówek opiekuńczo – wychowawczych realizuje zadania w zakresie:

- realizacji postanowień sądu,
- kompletowania dokumentacji niezbędnej do kwalifikacji i kierowania,
- kwalifikowania i kierowania dzieci i młodzieży do placówek opiekuńczo – wychowawczych, w tym:
 - ewidencjonowanie wniosków w tej sprawie,
 - gromadzenie informacji na temat wolnych miejsc,
 - prowadzenie współpracy z innymi powiatami,
 - załatwianie spraw formalnych, związanych z przenoszeniem dzieci i młodzieży z placówki do placówki,
- ustalania odpłatności od rodziców dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych,

- sprawowania nadzoru nad pracą pracowników socjalnych w dziedzinie przygotowywania dokumentacji niezbędnej do ustalenia odpłatności od rodziców/opiekunów za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej,
- prowadzenia poradnictwa i szkoleń dotyczących zadań Zespołu,
- sporządzania sprawozdań z zakresu realizowanych zadań.

7. Dział finansowo – księgowy

realizuje zadania w zakresie:

- rejestracji operacji gospodarczych, rachunkowości i gospodarki finansowej Centrum,
- prowadzenia rozliczeń kasowych i bankowych,
- nadzoru nad realizacją budżetu Centrum i podległych mu jednostek,
- podziału dotacji ogólnej na placówki podległe Centrum oraz zatwierdzanie ich planów finansowych, a także sporządzanie budżetu zbiorczego i prowadzenie sprawozdawczości w zakresie budżetu placówek,
- kontroli finansowej placówek.

8. Stanowisko ds. kadr

realizuje zadania w zakresie:

- prowadzenia spraw osobowych i szkolenia zawodowego pracowników Centrum oraz dyrektorów placówek podlegających Centrum,
- prowadzenia akt osobowych, rejestrów i kartotek dokumentacyjnych,
- czuwania nad zachowaniem dyscypliny pracy,
- opracowywania wniosków dotyczących zakładowego funduszu świadczeń socjalnych oraz realizacja pomocy socjalnej dla pracowników Centrum,
- prowadzenia kontroli kadrowych w placówkach podległych Centrum.

9. Radca prawny

Obsługa prawna spraw dotyczących działalności Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie i podległych mu placówek.

10. Stanowisko ds. administracyjnych realizuje zadania w zakresie:

- prowadzenia zaopatrzenia materiałowego Centrum,

- prowadzenia magazynu Centrum i ewidencji magazynowej,
- prowadzenia ewidencji rachunków dotyczących opłat związanych z funkcjonowaniem Centrum,
- uczestnictwa w przetargach, realizacji zamówień publicznych,
- doradztwa w dziedzinie organizacji przetargów przez placówki podległe Centrum,
- załatwiania wszelkich spraw związanych ze sprawnym funkcjonowaniem Centrum w zakresie administracji i obsługi,
- dbania o sprzęt i wyposażenie Centrum oraz inwentaryzacji jego majątku.

11. Sekretariat

realizuje zadania w zakresie:

- rejestrowania korespondencji i zgłoszeń telefonicznych oraz przekazywania ich do poszczególnych zespołów i stanowisk,
- prowadzenia rejestru skarg i wniosków rozpatrywanych przez Centrum,
- obsługi sprzętu biurowego,
- maszynopisania dla potrzeb Centrum,
- prowadzenia punktu przyjęć osób zgłaszających się do Centrum oraz Dyrektora, w tym w ramach interwencji,
- obsługi centrali telefonicznej,
- przygotowywania korespondencji do wysłania.

Powiatowy Ośrodek Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

realizuje zadania z zakresu:

- kompletowania, analizy i oceny składanych wniosków,
- doradztwa organizacyjnego, prawnego i ekonomicznego,
- udzielania pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- zwrotu kosztów przystosowanych lub istniejących stanowisk pracy i refundacji wynagrodzeń,
- dofinansowania turnusów rehabilitacyjnych,
- likwidacji barier architektonicznych i w komunikowaniu się,
- dofinansowania warsztatów terapii zajęciowej,
- dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne

i środki pomocnicze,

- dofinansowania sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- planowania i sprawozdawczości,
- realizacji innych programów pomocowych zleconych przez PFRON.

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności

realizuje zadania z zakresu:

- orzekania o stopniu niepełnosprawności do celów poza rentowych,
- orzekania i wydawania orzeczeń o niepełnosprawności dzieci w wieku od 0 do 16 roku życia, w celu:
 - uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego,
 - uzyskania zasiłku stałego,
 - korzystania z ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów,
 - uzyskania uprawnień wynikających z art. 8 ust 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 98, poz. 602 z późn. zm.).
- wydawania legitymacji osoby niepełnosprawnej na podstawie orzeczeń własnych Zespołu oraz orzeczeń wydawanych przez ZUS, KRUS, MON, MSWiA.
- rozpatrywania odwołań od orzeczeń wydanych przez Zespół, przygotowania dokumentacji obowiązującej w postępowaniu odwoławczym i przekazywanie jej do organu drugiej instancji.
- współdziałania z organami administracji rządowej i jednostkami samorządu w sprawach, w tym:
 - pomocy społecznej i rehabilitacji osób niepełnosprawnych zgodnie ze wskazaniami zawartymi w orzeczeniach o stopniu niepełnosprawności,
 - postępowań toczących się przez organami i instytucjami realizującymi ubezpieczenia społeczne.

BAZA ORGANIZACYJNA

Warunki lokalowe

Od dnia powołania Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie oraz jego jednostki specjalistyczne nie posiadają jednej stałej siedziby dla wszystkich zatrudnionych w nich pracowników.

W roku 2003 sytuacja lokalowa przedstawiała się następująco:

- **Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie** – ul. Rakowiecka 21 w siedzibie Domu Dziecka Nr 4 przy ul. Rakowieckiej 21 - powierzchnia biurowa wynosi **275 m kw.**
- **Powiatowy Ośrodek Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych** - ul. Czerniakowska 44 - powierzchnia biurowa wynosi **150 m kw.**
- **Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności** ul. Grzybowska 34 - powierzchnia biurowa wynosi **213 m kw.**

Wypożalenie

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie dysponuje samochodem słuźbowym - Fiat Brava.

Drugi samochód Fiat Dublo został w 2003 r. przekazany do dyspozycji Domu Pomocy Społecznej przy ul. Parkowej 7a w Warszawie.

Wypożalenie techniczne WCPR i jednostek specjalistycznych:

- 50 zestawów komputerowych
- 41 drukarek
- 5 faksy
- 8 kserokopiarek
- 1 bindownica
- 3 niszczarki dokumentów
- 4 nagrywarki
- serwer

Część w/w wypożalenia zakupiono w 2003 r. , w tym:

- 8 komputerów
- 7 drukarek
- 2 faksy
- 1 niszczarka dokumentów
- 3 nagrywarki
- 8 szaf zamykanych półkowych
- 10 stolików komputerowych
- 11 różnego rodzaju krześeł

Ponadto w pomieszczeniach biurowych Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności :

- wymienione zostały okna
- zamontowano nowe drzwi wejściowe i witryny

W celu ułatwienia klientom korzystania z usług Zespołu, oddano do użytku podjazd dla osób niepełnosprawnych.

Realizacja zamówień publicznych

W roku 2003 scentralizowano dokonywanie zakupów inwestycyjnych dla jednostek podległych Warszawskiemu Centrum Pomocy Rodzinie. W związku z tym w 2003 r. Centrum przeprowadziło łącznie **16 postępowań przetargowych na łączną kwotę 645 323,86 zł** - w trybie przetargów nieograniczonych oraz zapytań o cenę, z tego:

- 4 postępowania zostały unieważnione ze względu na brak ofert (art. 27b ust.1 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych) lub zbyt wysoką cenę najkorzystniejszej oferty (art. 27 b ust. 1 pkt 2),
- 12 postępowań zakończyło się podpisaniem umów.

Postępowania dotyczące inwestycji (np. budowa, termomodernizacja) poszczególne jednostki wykonywały samodzielnie lub za pośrednictwem Biura Zamówień Publicznych Urzędu m. st. Warszawy, pod nadzorem Centrum.

Pracownik administracyjny Centrum uczestniczył w pracach:

- 10 komisji przetargowych dotyczących 3 postępowań, w tym m.in.: budowy dźwigu oraz zakupu i montażu okien w Domu Dziecka nr 15 przy ul. Nowogrodzkiej 75, modernizacji instalacji c.o. w Domu Dziecka nr 5 przy ul. Podmokłej 4,
- komisji w sprawie zwrotu byłym właścicielom części terenu, należącego do Domu Dziecka Nr 5 przy ul. Podmokłej 4 (2 posiedzenia),
- komisji dotyczącej interwencji w sprawie wykonania remontu przyłącza sieci ciepłej na terenie Domu Pomocy Społecznej przy ul. Syreny 26 (4 posiedzenia),
- jednej komisji inwentaryzacyjnej.

Zarządzenia Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie

Dyrektor Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie wydał **34 zarządzenia** regulujące pracę pracowników. Dotyczyły one m. in.:

- kontroli w podległych placówkach pomocy społecznej,
- regulaminu wynagrodzeń,
- powoływania komisji przetargowych i inwentaryzacyjnych.

Decyzje administracyjne

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wydało ogółem **5.315 decyzji administracyjnych**, dotyczących:

- odpłatności za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej – **655 decyzji**

- skierowania/zakwalifikowania do domów pomocy społecznej - **2.413 decyzje**
- kierowania do środowiskowych domów samopomocy – **86 decyzji**
- rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków tych rodzin i wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych - **1.998 decyzji**
- pomocy uchodźcom - **147 decyzji**
- dotyczących umieszczenia wychowanków domów dziecka w mieszkaniach chronionych – **16 decyzji**

oraz

- **1008 zawiadomień** o objęciu opieką dzieci przez placówki opiekuńczo – wychowawcze.

Korespondencja

W roku 2003 złożonych i zarejestrowanych zostało **11.630 pism informacyjnych, wystąpień, skarg, odwołań i wniosków.**

Kontrole

W 2003 r. Biuro Kontroli Wewnętrznej i Audytu Urzędu m. st. Warszawy przeprowadziło kontrole w:

- Powiatowym Ośrodku Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – w zakresie wydatkowania środków finansowych na budowę podjazdu dla osób niepełnosprawnych przy ul. Bonifacego 89,
- Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie – w zakresie prawidłowości realizacji wybranych zadań.

KADRA WARSZAWSKIEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE I DZIAŁAJĄCYCH PRZY NIM JEDNOSTEK SPECJALISTYCZNYCH

Stan zatrudnienia w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie i w działających przy nim jednostkach specjalistycznych na dzień 31 grudnia 2003r wynosił 61 osób, co stanowi 59,63 etatu.

Jednostka	Liczba etatów	Liczba osób
Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie	27,63	29
Miejski Ośrodek Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób niepełnosprawnych	15	15
Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	17	17

RAZEM	59,63	61
-------	-------	----

Liczba pracowników, z którymi rozwiązano w 2003 roku umowy o pracę wynosi 6 osób.

Przyczyny rozwiązania umowy o pracę:

- porozumienie stron
- z upływem czasu, na który była zawarta

Wykształcenie pracowników

Wykształcenie	Liczba osób	w tym studiujących
Wyższe magisterskie	25	2
Licencjackie	4	3
Średnie	32	4
Razem	61	9

Podjęte działania:

- przygotowano i poddano konsultacji przez związki zawodowe projekt Uchwały Rady m.st. Warszawy w sprawie regulaminu określającego niektóre zasady wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych prowadzonych przez m.st. Warszawę,
- przygotowano i poddano konsultacji przez związki zawodowe projekt uchwały Rady m.st. Warszawy w sprawie najniższego wynagrodzenia zasadniczego w I kategorii i wartości jednego punktu w złotych, stanowiących podstawę ustalenia miesięcznych stawek wynagrodzenia zasadniczego dla pracowników domów pomocy społecznej oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych prowadzonych przez m.st. Warszawę,
- przygotowano projekt uchwały Rady m.st. Warszawy w sprawie najniższego wynagrodzenia zasadniczego w I kategorii i wartości jednego punktu w złotych, stanowiących podstawę ustalenia miesięcznych stawek wynagrodzenia zasadniczego dla pracowników Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie oraz Publicznego Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego,
- przygotowano wnioski do Prezydenta m.st. Warszawy w sprawie przedłużenia kadencji dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych,
- prowadzono konsultacje z Biurem Polityki Społecznej Urzędu m.st. Warszawy w sprawie nadania Centrum oraz podległym mu jednostkom nowych statutów,
- przygotowano 68 umów (zleceń i o dzieło) dla członków Zespołów Orzekających o Niepełnosprawności,

- przeprowadzono kontrole w zakresie prowadzenia spraw pracowniczych w 7 placówkach podległych Centrum.

Szkolenia i konferencje, w których uczestniczyli pracownicy WCPR w 2003 r.

Lp.	Tytuł	Miejsce	Organizator	Uczestnicy
1.	Dzieci ulicy – europejski wymiar zjawiska	Warszawa	Krajowy Komitet Wychowania Resocjalizującego TPD	Agnieszka Patrzalek Agnieszka Patela - Owczarczyk
2.	Reforma systemu pomocy dziecku i rodzinie „Z domu dziecka do domu”	Waplewo	Towarzystwo „Nasz Dom”	Lidia Ułanowska
3.	Forum Kierowników Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie	Warszawa	Związek Powiatów Polskich	Lidia Ułanowska
4.	Konferencja ”Przekraczanie murów”	Warszawa	Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej	Elwira Ociepka
5.	Konferencja „Dzieci bez przyszłości”	Warszawa	Federacja na rzecz reintegracji społecznej	Małgorzata Dubik Agnieszka Patela – Owczarczyk
6.	Pedagog rodzinny – szkolenie organizatorów, koordynatorów i kandydatów na pedagogów rodzinnych	Serock	Krajowy Komitet Wychowania Resocjalizującego	Agnieszka Patrzalek Małgorzata Dubik
7.	Konferencja poświęcona integracji uchodźców	Lublin	Caritas Archidiecezji Lubelskiej	Agata Kaczmarska Małgorzata Zawadzka
8.	Program rozbudowy placówek i doradztwa rodzinnego	Berlin	Krajowy Komitet Wychowania Resocjalizującego	Agnieszka Patela – Owczarczyk
9.	Miasta dla wszystkich – działania samorządów wobec osób niepełnosprawnych	Gdynia	Urząd Miasta Gdyni	Czesław Łazarczyk
10.	„Nie ma przyszłości dla samotnej starości”	Poznań	Stowarzyszenie Mali Bracia Ubogich	Elżbieta Lubańska
11.	Budowanie systemu wsparcia dla realizacji zadań w zakresie pomocy społecznej na poziomie powiatu	Jachranka	Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej	Lidia Ułanowska
12.	Audyt wewnętrzny	Warszawa	Bi-tech sp.z o.o	Anna Borowska
13.	Prowadzenie uchodźców ramach programu integracji	Warszawa	Radar (Amsterdam, Holandia)	Dorota Rosiecka Agata Kaczmarska
14.	Doświadczenia Berlina przy korzystaniu z Europejskiego Funduszu Socjalnego	Berlin	Biuro Strategii Rozwoju i Integracji Europejskiej	Dorota Rosiecka

15.	Szkolenie dla projektodawców do Europejskiego Funduszu Socjalnego	Warszawa	Biuro Strategii Rozwoju i Integracji Europejskiej	Dorota Rosiecka
16.	Osoby niepełnosprawne na rynku pracy (Stosowanie standardów europejskich w polskim prawie i praktyce)	Warszawa	Biuro pełnomocnika rządu ds. osób niepełnosprawnych	Dorota Rosiecka
17.	Szkolenie dla projektodawców do Europejskiego Funduszu Społecznego – Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwoju Zasobów Ludzkich	Jachranka	KOSzEFS przy Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	Dorota Rosiecka
18.	Organizacja zatrudnienia i rehabilitacji osób niepełnosprawnych po wejściu Polski do Unii Europejskiej	Ustronie Morskie	Stowarzyszenie Organizacji Działających Na rzecz Osób Niepełnosprawnych	Czesław Łazarczyk
19.	Zadania powiatu w zakresie rehabilitacji społecznej realizowane na rzecz osób niepełnosprawnych	Warszawa	Firma szkoleniowa „Artur Liciński”	Małgorzata Zawadzka
20.	Ogólnopolskie seminarium dla reprezentantów miejskich i gminnych ośrodków pomocy społecznej	Warszawa	Ośrodek Kształcenia Kadr Administracji Publicznej i Samorządowej	Elwira Ociepka
21.	Cykl szkoleń dotyczących wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego w Polsce	Warszawa	Biuro Strategii Rozwoju i Integracji Europejskiej we współpracy z Ministerstwem Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej	Dorota Rosiecka

WYKONANIE PLANU BUDŻETOWEGO

Podstawą wydatków Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie jest budżet, który zaplanowano w dziale 853 – opieka społeczna, na realizację zadań zleconych przez administrację rządową oraz zadań własnych powiatu.

W okresie od 01.01.2003 r. do 31.12.2003 r. **plan wydatków** zamykał się w kwocie **110 635 115 zł**. Budżet wykonano w 99,07 % - z zaplanowanych środków **wydatkowano 109.608.645 zł**.

Plan wydatków w poszczególnych rozdziałach kształtował się następująco:

R 85301 Placówki opiekuńczo – wychowawcze	45 301 219
R 85302 Domy pomocy społecznej	44 059 257
R 85303 Ośrodki wsparcia	419 000
R 85304 Rodziny zastępcze i własne	13 894 000
R 85318 Powiatowe centra pomocy rodzinie	2 443 500
R 85320 Ośrodki interwencji kryzysowej	368 323
R 85321 Zespoły ds. orzekania o stopniu niepełnospr.	1 510 000
R 85326 Ośrodki adopcyjno – opiekuńcze	1 440 080
R 85331 Pomoc dla uchodźców	770 000
R 85156 Składka na ubezpieczenie zdrowotne	337 076
R 85395 Pozostała działalność	92 660

RAZEM

110 635 115

**Wykonanie budżetu Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie
kształtowało się następująco:**

Rozdział 85301 – Placówki opiekuńczo – wychowawcze

<i>Plan wydatków</i>	<i>Wykonanie</i>	<i>Zobowiązanie</i>	<i>Zobowiązanie wymagalne</i>
45 301 219	45 101 902	2 284 752	0
100%	99,56%		

a/ Publiczne placówki opiekuńczo – wychowawcze

Plan wydatków

Wykonanie

35 986 681
100 %

35 787 850
99,00%

b/ Niepubliczne placówki opiekuńczo – wychowawcze

Plan wydatków

Wykonanie

8 546 500
100 %

8 546 500
100 %

c/ Placówki opiekuńczo – wychowawcze - usamodzielnienie wychowanków i kontynuacja nauki

Plan wydatków

Wykonanie

768 038	767 552
100 %	99,00%

W ramach przyznanych środków zrealizowano wydatki związane z działalnością bieżącą oraz pomocą finansową z tytułu usamodzielnienia i kontynuacji nauki dla wychowanków 19 publicznych i 16 niepublicznych placówek opiekuńczo – wychowawczych.

Placówki wykonały dochody (wg Rb –27S), na kwotę 139 981,24 zł, co stanowi 41 % dochodów planowanych.

Dochody placówek opiekuńczo – wychowawczych stanowią:

- odpłatności za pobyt dziecka w placówce
- wpływy za wynajem pomieszczeń i dzierżawę gruntu
- odpłatności pracowników za korzystanie z obiadów
- odsetki bankowe
- darowizny
- wpływy z tytułu wynagrodzenia dla płatnika za wykonywanie zadań określanych przepisami prawa

Odpłatność za pobyt dziecka w placówce jest wyliczana na podstawie dochodu rodziców lub opiekunów, ustalonego podczas wywiadu środowiskowego, przeprowadzonego w ich miejscu zamieszkania. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie miejsca pobytu rodziców/opiekunów, naliczenie odpłatności zawiesza się do chwili nawiązania z nimi kontaktu.

Średni koszt utrzymania dziecka w placówce określa raz w roku Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Mazowieckiego. Na tej podstawie Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przekazuje dotacje na jedno miejsce. W roku 2003 kształtowały się one następująco:

- domy dziecka /80 miejsc/	- 1 510 zł
- domy dziecka /40 miejsc/	- 1 610 zł
- domy małego dziecka/120 miejsc/	- 2 060 zł
- domy małego dziecka /40 miejsc/	- 2 160 zł
- rodzinne domy dziecka	- 1 510 zł
- pogotowia opiekuńcze /150 miejsc/	- 1 780 zł
- pogotowia opiekuńcze /50 miejsc/	- 1 880 zł

- ogniska wychowawcze, świetlice i kluby środowiskowe,
- młodzieżowe ośrodki socjoterapii, w tym:
 - miejsca dochodzące (pl. publ.) - 180 zł
 - miejsca hotelikowe - 1 000 zł
- młodzieżowe ośrodki wychowawcze - 2 110 zł

Średni koszt utrzymania wychowanka w publicznym domu dziecka wynosi miesięcznie 2.195 zł, w placówce niepublicznej tego typu - 1.768 zł.

Zasady całkowitego lub częściowego zwolnienia rodziców lub opiekunów z opłat za pobyt dziecka w placówce, określa Uchwała Nr XXXVII/366/01 Rady Powiatu Warszawskiego z dnia 11 lipca 2001 r. w sprawie określenia zasad częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat za pobyt w placówce opiekuńczo – wychowawczej przez Powiat Warszawski.

Niepubliczne placówki opiekuńczo – wychowawcze finansowane są w formie dotacji, podlegającej rozliczeniu. Środki finansowe, które pozyskują placówki na działalność bieżącą pochodzą również z innych źródeł, np.: z gminy/dzielnicy, z darowizn.

Rozdział 85302 – Domy pomocy społecznej

<i>Plan wydatków</i>	<i>Wykonanie</i>	<i>Zobowiązanie</i>	<i>Zobowiązanie wymagalne</i>
44 059 257	43 278 233	1 818 131	0
100%	98,22%		

Przyznane środki wykorzystano na pokrycie działalności bieżącej 13 publicznych i 5 niepublicznych domów pomocy społecznej oraz Centrum Usług Opiekuńczo – Socjalnych przy ul. Nowolipie 25b.

Domy wykonały dochody (wg Rb –27S) na kwotę 10 327 059,70zł, co stanowi 97% planowanych dochodów

Domy pomocy społecznej osiągnęły dochody z tytułu:

- odpłatności pensjonariuszy za pobyt w placówce (w wysokości 200% kwoty określonej w art.4 ust 1, pkt 1 ustawy o pomocy społecznej, nie wyższej jednak niż 70 % dochodu osoby przebywającej w dps),
- odsetek bankowych,

- wpływów z tytułu wynagrodzenia dla płatnika za wykonywanie zadań określanych przepisami prawa,

Rozdział 85303 – Ośrodki wsparcia

<i>Plan wydatków</i>	<i>Wykonanie</i>
419 000	419 000
100%	100%

Środki finansowe wykorzystane zostały na dofinansowanie działalności dwóch placówek niepublicznych:

- ŚDS przy ul. Odrębnej 10 (hostel) prowadzony przez Fundację „Pomocna Dłoń”
 - ŚDS przy ul. Grochowskiej 259a prowadzony przez Warszawskie Koło Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym
- z przeznaczeniem na częściowe pokrycie kosztów opieki i rehabilitacji społecznej osób z upośledzeniem umysłowym.

W/w placówki wykonały dochody (wg Rb –27S) na kwotę 35.215 zł (odpłatność uczestników)

Środki finansowe na działalność otwartego w listopadzie 2003 r. Środowiskowego Domu Samopomocy prowadzonego przez Warszawskie Towarzystwo Pomocy Lekarskiej i Opieki nad Psychicznymi i Nerwowo Chorymi nie zostały wpisane do budżetu Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie.

Rozdział 85304 - Rodziny zastępcze i własne

<i>Plan wydatków</i>	<i>Wykonanie</i>
13 894 000	13 891 242
100%	99,98%

Wydatki w tym rozdziale kształtowały się następująco:

- dofinansowanie kosztów utrzymania małoletnich
w rodzinach zastępczych 10 647 731
- kontynuacja nauki przez osoby pełnoletnie 2 815 801
- usamodzielnienie wychowanków rodzin zastępczych
i placówek opiekuńczo - wychowawczych 421 643
- koszty opłat bankowych i pocztowych 6 067

Rozdział 85318 – Powiatowe centra pomocy rodzinie

<i>Plan wydatków</i>	<i>Wykonanie</i>	<i>Zobowiązanie</i>	<i>Zobowiązanie wymagalne</i>
2 443 500	2 443 496	145 335	0
100%	99,99%		

Wydatki ponoszone przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie (w tym przez Powiatowy Ośrodek Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób niepełnosprawnych) związane są ściśle z działalnością bieżącą (wynagrodzenia, pochodne, opłaty stałe, zakup materiałów i wyposażenia, zakup usług). Środki finansowe wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem.

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wykonało dochody (wg Rb –27S) na kwotę 25.242,25 zł (odsetki bankowe).

Rozdział 85320 – Jednostki specjalistycznego poradnictwa i ośrodki interwencji

kryzysowej

<i>Plan wydatków</i>	<i>Wykonanie</i>	<i>Zobowiązanie</i>	<i>Zobowiązanie wymagalne</i>
368 323	363 386	24 310	0
100%	98,65%		

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie finansuje działalność 2 ośrodków interwencji kryzysowej działających w ramach:

- Ośrodka Wsparcia Dziecka i Rodziny KOŁO przy ul. Dalibora 1
- Ośrodka Wsparcia Rodziny przy ul. 6-go Sierpnia 1/5

Rozdział 85321 – Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności

<i>Plan wydatków</i>	<i>Wykonanie</i>	<i>Zobowiązanie</i>	<i>Zobowiązanie wymagalne</i>
1 510 000	1 483 368	44 645	0
100%	98,23%		

Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności jest jednostką specjalistyczną przy Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie. Jego wydatki związane są ściśle

z działalnością bieżącą (wynagrodzenia, pochodne, opłaty stałe, zakup materiałów i wyposażenia, zakup usług). Środki finansowe wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem.

Rozdział 85326 – Ośrodki adopcyjno – opiekuńcze

<i>Plan wydatków</i>	<i>Wykonanie</i>	<i>Zobowiązanie</i>	<i>Zobowiązanie wymagalne</i>
1 440 080	1 440 079	56 146	0
100%	99,99 %		

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie finansuje działalność jednego Publicznego Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego przy ul. Nowogrodzkiej 5 i trzech niepublicznych:

- Katolickiego Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego przy ul. Ratuszowa 5,
- Krajowego Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego przy ul. Krakowskie Przedmieście 6,
- Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego TPD przy ul. Szpitalna 5.

Rozdział 85331 – Pomoc uchodźcom

<i>Plan wydatków</i>	<i>Wykonanie</i>
770 000	759 280
100%	98,6%

W rozdziale tym wypłacano świadczenia dla osób posiadających status uchodźcy – zamieszkałych na terenie m. st. Warszawy z przeznaczeniem na bieżące utrzymanie tj. pokrycie kosztów związanych z wynajmem mieszkania, wydatków na żywność, obuwie, środki czystości.

Rozdział 85156 – składki na ubezpieczenie zdrowotne

<i>Plan wydatków</i>	<i>Wykonanie</i>
337 076	335 999
100%	99,6%

Środki finansowe w tym rozdziale przeznaczono na opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne za wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych i DPS „Przedwiośnie”. Miesięczna wysokość w/w składki wynosi 33,44 zł.

Rozdział 85395 – Pozostała działalność

<i>Plan wydatków</i>	<i>Wykonanie</i>
92 660	92 660
100%	100%

Środki w tym rozdziale przeznaczono wypłatę świadczeń ZFŚS dla emerytowanych pracowników pedagogicznych.

**ORGANIZOWANIE I ZAPEWNIANIE USŁUG
O OKREŚLONYM STANDARDZIE W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ**

**I. Nadzór merytoryczny nad działalnością
domów pomocy społecznej**

W Warszawie działa **18 domów pomocy społecznej** stałego pobytu, dysponujących **1907 miejscami** oraz Centrum Usług Opiekuńczo – Socjalnych „Ośrodek Nowolipie” z 256 miejscami.

Typy domów pomocy społecznej podlegających WCPR

TYP PLACÓWKI	LICZBA PLACÓWEK	LICZBA MIEJSC
Dom pomocy społecznej dla osób starych	7 <i>w tym 1 prowadzony przez 'Fundację „Gniazdo Rodzinne” *</i>	618
Dom pomocy społecznej dla przewlekle somatycznie chorych	7 <i>w tym 2 prowadzone przez przez Zgromadzenie Zakonne *</i>	817
Dom pomocy społecznej dla przewlekle psychicznie chorych	1	200
Dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie	2 <i>w tym 1 prowadzony przez Zgromadzenie Zakonne *</i>	247
Dom Pomocy Społecznej dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	1 <i>prowadzony przez Fundację „Pomocna Dłoń” *</i>	25
RAZEM	18	1 907

** współpraca na podstawie art. 12 Ustawy o pomocy społecznej z dnia 29 listopada 1990 r. i Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 czerwca 2000 roku, w sprawie szczegółowych zasad i form współdziałania administracji publicznej z innymi podmiotami oraz wzorów ofert, umów i sprawozdań z realizacji zadań pomocy społecznej.*

Domy pomocy społecznej finansowane są z dotacji pochodzących z budżetu państwa oraz odpłatności mieszkańców.

Mazowiecki Urząd Wojewódzki w roku 2003 ustalił następujące średnie miesięczne wojewódzkie kwoty dotacji w zależności od typu domu, wielkości placówki oraz uzyskiwanych dochodów z tytułu odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej.

Średnia miesięczna wysokość dotacji dla poszczególnych typów dps

Typ placówki	Wysokość dotacji
dom pomocy społecznej dla osób starych przewlekle somatycznie chorych	1.180 zł
dom pomocy społecznej dla przewlekle psychicznie chorych i niepełnosprawnych intelektualnie	1.275 zł

Kwoty powyższe zwiększono o 10 zł na jedno miejsce w domach pomocy społecznej do 70 miejsc i wynoszą odpowiednio: 1.190 zł i 1.285 zł.

Podejmowane działania

- nadzór nad prawidłowym funkcjonowaniem domów pomocy społecznej prowadzonych przez m.st. Warszawa poprzez odbycie 54 lustracji placówek, przeprowadzenie 2 kontroli oraz monitorowanie realizacji „programów naprawczych” prowadzących do standaryzacji usług opiekuńczo – terapeutycznych,
- rozpatrywanie 167 spraw interwencyjnych. dotyczących domów pomocy społecznej; prowadzenie postępowań wyjaśniających związanych z zażaleniami i skargami na działalność tych placówek,
- sporządzanie comiesięcznych zestawień wykorzystania miejsc w domach pomocy społecznej dla Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego,
- zainicjowano (w miesiącu grudniu 2003) cykl szkoleń dla pracowników socjalnych domów pomocy społecznej w zakresie: komunikacji pracownika z mieszkańcem domu pomocy społecznej, postaw pracownika socjalnego, elementów prawa. Szkolenie przyczyniło się powstanie zespołów konsultacyjnych pracowników socjalnych domów pomocy społecznej. Przedsięwzięcie będzie kontynuowane w roku 2004,
- zorganizowano 5 narad z Dyrektorami domów pomocy społecznej, w tym jedną wyjazdową w Waplewie. Tematyką tych spotkań było: bieżąca działalność domów pomocy społecznej, ich finansowanie, współpraca z biurami Urzędu m.st. Warszawy; zagadnienia orzecznictwa i rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

Działalność kulturalna

- W dniach 15 - 18 września 2003 r. w Waplewie odbył się IV Przegląd Twórczości Artystycznej Mieszkańców Domów Pomocy Społecznej m.st. Warszawy zorganizowany przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie, przy współudziale Powiatowego Ośrodka Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W *Przeglądzie* wzięło udział 17 domów pomocy społecznej oraz Ośrodek Usług-Opiekuńczych „Nowolipie”. W imprezie uczestniczyło łącznie 105 mieszkańców i 25 opiekunów. Przegląd stał się już cyklicznym przedsięwzięciem. Wydarzenie to było już czwartym spotkaniem mieszkańców i terapeutów. Jego celem była wymiana doświadczeń, możliwość prezencji rocznej pracy mieszkańców poszczególnych Domów oraz przede wszystkim integracja wszystkich uczestników.
- Mieszkańcy domów pomocy społecznej brali udział w akcji „Kartka od Prezydenta”, której celem było rozpowszechnienie twórczości plastycznej mieszkańców domów pomocy społecznej.

II. Kierowanie osób ubiegających się o przyjęcie do domów pomocy społecznej

Przyjęte wnioski oraz wydane skierowania

W 2003 roku do Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie wpłynęło **910 wniosków** z prośbą o skierowanie do:

- Domów Pomocy Społecznej - 852 wnioski,
- Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego dla Osób Chorych na Stwardnienie Rozsiane w Dąbku – 47 wniosków,
- Hostelu „Pomocna Dłoń” (na pobyt czasowy) – 11 wniosków.

Wnioski te rozpatrzono i wydano **1607 decyzji kierujących**, z tego do:

- domów pomocy społecznej - 1517 skierowań,
- Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego dla Osób Chorych na Stwardnienie Rozsiane w Dąbku – 79 skierowań,
- Hostelu „Pomocna Dłoń” (na pobyt czasowy) – 11 skierowań.

Wnioski o skierowanie do domów pomocy społecznej w zależności od typu domu

TYP DOMU	Liczba wniosków o skierowanie przyjętych w 2003 r.
dla osób starszych	299
dla przewlekle somatycznie chorych	407
dla przewlekle psychicznie chorych	94
dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie	7
dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	45
RAZEM:	852

Rodzaje decyzji

Ogólna liczba decyzji wydanych przez Zespół ds. kierowania do domów pomocy społecznej w 2003 r. wynosi **2 413**.

Poniższa tabela przedstawia jak kształtowała się liczba poszczególnych decyzji w zależności od ich typu.

Zestawienie decyzji wydanych w 2003 r. w zależności od typu

Typ decyzji	Liczba decyzji
o skierowaniu do konkretnego domu pomocy społecznej	1517
o skierowaniu do ośrodka rehabilitacyjnego w Dąbku	79
o skierowaniu do Hostelu „Pomocna Dłoń”	11
o zakwalifikowaniu do określonego typu domu pomocy społecznej	450
o zakwalifikowaniu do ośrodka rehabilitacyjnego w Dąbku	58
o odpłatności za pobyt we wskazanym domu pomocy społecznej	94
o odmowie zakwalifikowania do domu pomocy społecznej	84
o uchyleniu w powodu rezygnacji z korzystania dps	120
RAZEM:	2 413

W wyniku prowadzonej weryfikacji wniosków osób kierowanych do domów pomocy społecznej, które nie skorzystały z zamieszkania w nich, za ich zgodą uchylono decyzje o skierowaniu i ponownie wydano decyzje o zakwalifikowaniu dla 15 osób.

Odwołania od decyzji

Od decyzji wydanych przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie **odwołało się 36 osób**. Centrum, na mocy art.132, §1 kpa **uwzględniło 8 odwołań**, zaś **28** – przekazało do **Samorządowego Kolegium Odwoławczego**, z tego:

- 15 decyzji utrzymano w mocy,
- 9 decyzji uchylono (*z powodu trudnej sytuacji zdrowotnej zainteresowanych oraz w sprawie odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej*),
- 4 decyzje w toku załatwiania.

Odwołania od decyzji

Rodzaje decyzji	Liczba odwołań
o zakwalifikowaniu do dps	14
o odmowie skierowania do dps	19
o odpłatności za dps	3
RAZEM	36

Współpraca z innymi powiatowymi centrami pomocy rodzinie

Liczba osób ubiegających się o miejsce w domu pomocy społecznej w Warszawie przekracza możliwości w tych placówek w zakresie wolnych miejsc. W związku z tym Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie współpracuje z centrami pomocy rodzinie na terenie kraju.

W 2003 r. tut. Centrum wystąpiło w **252 sprawach z prośbą o umieszczenie w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów**, z czego uzyskano **zgody na skierowanie dla 183 osób**.

Sposób rozpatrzenia wniosków o umieszczenie w dps na terenie innego powiatu

Zgoda na skierowanie do domu pomocy społecznej	Liczba wniosków
dla osób starszych	27
dla przewlekle somatycznie chorych	62
dla przewlekle psychicznie chorych	73
dla niepełnosprawnych intelektualnie	21
Razem	183

Zgoda na zakwalifikowanie do dps	74
W trakcie załatwiania	45
RAZEM:	302*

* z uwzględnieniem wniosków z lat ubiegłych

Powiatowe centra pomocy rodzinie zwróciły się do WCPR w 188 sprawach dotyczących umieszczenia osób zamieszkałych poza Warszawą w domach pomocy społecznej na terenie Warszawy, z tego:

- w 88 sprawach odmówiono przyjęcia do placówki, z powodu dużej liczby osób oczekujących z terenu Warszawy,
- w 61 sprawach wydano zgodę na skierowanie,
- w 39 sprawach wydano zgodę na zakwalifikowanie.

Osoby oczekujące na dom pomocy społecznej (wg stanu na dzień 31.12.2003 r.)

Zespół opracowuje okresowe (comiesięczne) informacje o stanie i wykorzystaniu miejsc w domach pomocy społecznej oraz liczbie osób oczekujących na umieszczenie w domach pomocy społecznej.

Oczekujący na przyjęcie do domów pomocy społecznej (wg stanu na dzień 31.12.2003 r.)

Typ domu	Liczba domów	Liczba miejsc	Liczba osób oczekujących na dom pomocy społecznej		
			Ogółem	Zakwalifii - kowanych przez WCPR	Skierowanych do dps
dla osób starych	7	618**	388	80	308
dla przewlekle somatycznie chorych	7	817*	742	149	593
dla przewlekle psychicznie chorych	1	200	255	63	192
dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	2	247	23	12	11
dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	1	25	109	88	21
RAZEM	18	1907	1517	392	1125

Objaśnienie:

- * od dnia 1.07.2003 r. zwiększono liczbę miejsc dla osób przewlekle somatycznie chorych o 2 miejsca w DPS dla Kombatantów przy ul. Dickensa,
od dnia 1.09.2003 r. zmniejszono liczbę miejsc dla osób przewlekle somatycznie chorych o 2 miejsca w DPS przy ul. Wójtowskiej,
- ** od dnia 1.09.2003 r. zwiększono liczbę miejsc dla osób starych o 2 miejsca w DPS przy ul. Parkowej.

UDZIELANIE INFORMACJI O PRAWACH I UPRAWNIENIACH ORAZ PROWADZENIE SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA, W TYM RODZINNEGO DLA RODZIN NATURALNYCH I ZASTĘPCZYCH

Ze względów organizacyjnych najwłaściwszym rozwiązaniem zakresie udzielania informacji o prawach i uprawnieniach oraz organizowania i prowadzenia specjalistycznego poradnictwa,

jest przekazanie powyższych zadań do realizacji wyspecjalizowanym organizacjom pozarządowym. Biuro Polityki Społecznej Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy w ramach współpracy z podmiotami niepublicznymi w 2003 r. przekazało dotacje organizacjom pozarządowym udzielających szeroko pojętego, specjalistycznego poradnictwa osobom znajdującym się w różnych trudnych sytuacjach życiowych. Specjalizującymi się w tym zakresie są przede wszystkim Centrum Informacji Społecznej Biura Porad Obywatelskich przy ul. Gałczyńskiego 3 w Warszawie oraz Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji przy ul. Dzielnej 1 w Warszawie – poradnictwo dla osób niepełnosprawnych.

Jednocześnie Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zadania te realizowało we własnym zakresie oraz we współpracy z podlegającymi mu placówkami. Pomoc w formie udzielania informacji o prawach i uprawnieniach świadczą pracownicy socjalni Działu Pomocy Środowiskowej. Osoby zwracające się osobiście, telefonicznie lub korespondencyjnie do Centrum otrzymują informację o możliwościach uzyskania stosownej do potrzeb pomocy ze strony instytucji pomocy społecznej oraz organizacji pozarządowych na terenie Warszawy, a niejednokrotnie także w całym kraju. Centrum dysponuje informatorem o organizacjach i instytucjach działających na polu pomocy społecznej w Warszawie. Sprawy z jakimi osoby i rodziny zwracają się do Centrum dotyczą najczęściej trudnej sytuacji finansowej, problemów zdrowotnych, mieszkaniowych, przemocy w rodzinie oraz problemów wychowawczych z dziećmi. W 2003 r. udzielono ok. 450 porad.

Zadanie organizowania i prowadzenia specjalistycznego poradnictwa, w tym także rodzinnego dla rodzin naturalnych i zastępczych oraz terapii rodzinnej realizują jednostki prowadzone przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie lub z nim współpracujące, w tym Publiczny Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy przy ul. Nowogrodzkiej 75 oraz trzy niepubliczne ośrodki adopcyjno-opiekuńcze z siedzibą przy ul. Szpitalnej 5, ul. Krakowskie Przedmieście 6 oraz ul. Ratuszowej 5.

Pomoc w formie poradnictwa specjalistycznego dostępna jest także w dwóch ośrodkach interwencji kryzysowej przy ul. Dalibora 1 oraz ul. 6- Sierpnia 1/5.

PROWADZENIE OŚRODKA INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

Interwencja kryzysowa oznacza świadczenie specjalistycznych usług, zwłaszcza psychologicznych, prawnych, hotelowych, które są dostępne całą dobę – osobom, rodzinom i społecznościom będącymi ofiarami przemocy lub znajdującym się w innej sytuacji

kryzysowej – w celu zapobieżenia powstawania lub pogłębiania się dysfunkcji tych osób, rodzin lub społeczności.

W Warszawie funkcjonują dwa Ośrodki Interwencji Kryzysowej:

- **Ośrodek Interwencji Kryzysowej działający w ramach Ośrodka Wsparcia Dziecka i Rodziny „Kolo”** w Warszawie przy ul. Dalibora 1
- **Ośrodek Interwencji Kryzysowej „Adamus” działający w ramach Ośrodka Wspomagania Rodziny**, w Warszawie przy ul. 6-go Sierpnia 1/5.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Warszawie przy ul. Dalibora 1

W 2003 roku pracownicy OIK podjęli ogółem **2.760 interwencji**, w tym:

1.213 interwencji ambulatoryjnych, 1.537 telefonicznych, 6 interwencji w terenie, 4 interwencje listowne. Pomoc ambulatoryjna została udzielona 143 klientom. Niektórzy z nich wymagali jednorazowej konsultacji, natomiast z pozostałymi zawierany był kontrakt na terapię. Z pomocy prawnej skorzystały 134 osoby.

Szacunkowo można określić, że z pomocy telefonicznej skorzystało ok. 300 osób. Trudno jest ustalić z całą pewnością liczbę klientów kontaktujących się telefonicznie, ponieważ często są to telefony anonimowe.

Łącznie z pomocy Ośrodka w 2003 roku skorzystały z pomocy Ośrodka **582 osoby**.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej „Adamus” w Warszawie przy ul. 6-go Sierpnia 1/5

W 2003 roku Ośrodek podjął interwencję w **3.048 sprawach**. W porównaniu z rokiem poprzednim nastąpił wzrost liczby przyjęć o 33,4%.

Udzielono w Ośrodku 186 porad prawnych (wzrost o 30%). Natomiast konsultacji psychiatrycznych przeprowadzono 269 (wzrost o 153%). Ze względu na dużą ilość osób potrzebujących pomocy psychiatrycznej czas oczekiwania na konsultacje wydłużył się w OIK do trzech, czterech tygodni.

Klientami Ośrodka są głównie kobiety (68%). Mężczyźni stanowią 28 % klientów, całe rodziny 4%, a dzieci 11,7%.

**ZAPEWNIENIE OPIEKI I WYCHOWANIA DZIECIOM CAŁKOWICIE LUB
CZĘŚCIOWO POZBAWIONYM OPIEKI RODZICÓW
ORAZ DZIECIOM NIEDOSTOSOWANYM SPOŁECZNIE**

**I. Kwalifikowanie i kierowanie dzieci i młodzieży
do placówek opiekuńczo-wychowawczych**

Kwalifikowanie i kierowanie dzieci i młodzieży do placówek opiekuńczo – wychowawczych odbywa się poprzez poszukiwanie i właściwy dobór placówek, zapewniających optymalne warunki do kompensacji deficytów wychowanków, wynikających z zaniedbań dydaktycznych, opiekuńczych i wychowawczych w rodzinie biologicznej.

Małoletni kierowani są do następujących placówek na terenie m. st. Warszawy:

- **15 placówek socjalizacyjnych** (domów dziecka, w tym: 4 niepublicznych i 2 dla dzieci do lat 3)
- **3 placówek interwencyjnych** (pogotowi opiekuńczych, w tym: ośrodka interwencyjno-diagnostycznego dla dzieci w wieku od 3 do 7 lat, wymagających interwencyjnej formy opieki)
- **2 placówek rodzinnych** (rodzinnych domów dziecka)

W 2003 r. wydano łącznie **1008 zawiadomień** o objęciu dziecka opieką placówki opiekuńczo – wychowawczej, w tym:

- 204 - do domów dziecka dla dzieci do lat 3,
- 248 – do domów dziecka,
- 1 – do rodzinnego domów dziecka,
- 492 – do pogotowi opiekuńczych,
- 63 - do ośrodka interwencyjno diagnostycznego.

Z ogólnej liczby wydanych zawiadomień - **658** dotyczyło **małoletnich z terenu Warszawy** oraz **350** - małoletnich **z terenu innych powiatów** .

**Liczba wydanych zawiadomień dot. dzieci zamieszkałych na terenie Warszawy,
skierowanych do określonych typów placówek**

Typ placówki	Liczba zawiadomień
Placówki socjalizacyjne (domy dziecka dla dzieci do lat 3)	130
Placówki socjalizacyjne (domy dziecka)	197
Placówki interwencyjne (pogotowia opiekuńcze, ośrodek interwencyjno- diagnostyczny)	330
Placówki rodzinne	1
Razem	658

Liczba wydanych zawiadomień dot. dzieci zamieszkujących na terenie innych powiatów,
skierowanych do określonych typów placówek

Typ placówki	Liczba zawiadomień
Placówki socjalizacyjne (domy dziecka dla dzieci do lat 3)	74
Placówki socjalizacyjne (domy dziecka)	51
Placówki interwencyjne (pogotowia opiekuńcze, ośrodek interwencyjno- diagnostyczny)	225 (w tym OID 17)
Razem	350

Podstawą umieszczania małoletnich w placówkach są postanowienia sądów (orzecanie z kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, z ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich). Umieszczenie w placówce może nastąpić również na wniosek - policji, straży granicznej, rodziców, szkoły, na prośbę małoletniego.

Spośród 452 małoletnich przyjętych do placówek socjalizacyjnych:

- 134 umieszczono na wniosek rodziców, policji i straży granicznej
- 318 umieszczono na mocy postanowień sądów, w tym orzeczonych:
 - 312 z kodeksu rodzinnego (z tego 130 w trybie natychmiastowym)
 - 6 z ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich (w tym 1 w trybie natychmiastowym).

Z powodu braku miejsc w placówkach na terenie Warszawy, odmówiono wydania skierowania lub przyjęcia do placówki 90 dzieci z terenu innych powiatów.

W placówkach na terenie innych powiatów umieszczono 19 małoletnich z Warszawy, w tym:

- 3 - w domach dziecka,
- 1 - w rodzinnym domu dziecka.

- 15 - w ośrodku socjoterapeutycznym.

Na koniec 2003 r. na liście oczekujących na umieszczenie w placówkach socjalizacyjnych znajdowało się 27 małoletnich; 20 spośród nich zakwalifikowano do umieszczenia w placówkach od stycznia 2004 r., dla pozostałych 7 zarezerwowano miejsca do czasu wyjaśnienia ich sytuacji prawnej lub skompletowania dokumentów.

Odpłatność za pobyt dziecka umieszczonego w placówce

Decyzję o odpłatności wydaje się po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, w trakcie którego sporządza się wywiad środowiskowy i gromadzi dokumentację, świadczącą o sytuacji rodzinnej i finansowej zobowiązanych do ponoszenia tej odpłatności.

W 2003 r. ogółem wydano 655 decyzji w sprawie odpłatności za pobyt dziecka w placówce.

Decyzje dotyczące odpłatności za pobyt dziecka w placówce

Decyzje ustalające odpłatność od rodziców lub opiekunów prawnych za pobyt dziecka w placówce	Decyzje zwalniające rodziców lub opiekunów prawnych z odpłatności za pobyt dziecka w placówce
248	407

Zwolnienie rodziców lub opiekunów prawnych z odpłatności za pobyt dziecka w placówce ma miejsce gdy ich dochód nie przekracza kryterium dochodowego określonego w art. 4 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej lub zachodzi jedna z okoliczność wymienionych w uchwale nr XXXVII/336/01 Rady Powiatu Warszawskiego *w sprawie określenia zasady częściowego lub całkowitego zwolnienia z odpłatności za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej prowadzonej przez Powiat Warszawski.*

Odwołania od decyzji

Do Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie wpłynęły 23 odwołania od decyzji w sprawie odpłatności za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo- wychowawczej, w tym:

- 5 odwołań zostało rozpatrzonych przez WCPR na korzyść strony (na mocy art. 132 §1 kpa),
- 5 decyzji zostało uchylonych przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze i przekazanych do ponownego rozpatrzenia przez Centrum,
- 5 decyzji zostało utrzymanych w mocy przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze,
- 2 decyzje są w trakcie rozpatrywania przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze,
- 1 odwołanie dotyczyło decyzji jeszcze nie wydanej w chwili jego wniesienia,

- 5 odwołań jest w trakcie rozpatrywania; trwa postępowanie wyjaśniające przed podjęciem decyzji przez Centrum o ewentualnej zmianie decyzji.

Pozostałe działania

- Udział w 5 posiedzeniach Komisji Kwalifikacyjnej dla dyrektorów, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych ubiegających się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego,
- Bieżące indywidualne poradnictwo i instruktaż dla pracowników socjalnych placówek opiekuńczo-wychowawczych w sprawie sposobu przygotowywania dokumentacji, na podstawie której wydawane są decyzje o odpłatności za pobyt dziecka w placówce,
- Współudział w zorganizowaniu 2 szkoleń dla pracowników socjalnych placówek opiekuńczo – wychowawczych (kwiecień i listopad 2003) oraz w przeprowadzeniu badań ankietowych dotyczących zakresu ich zadań,
- Bieżące konsultacje dla rodziców, zgłaszających się do Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie w sprawie umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo- wychowawczej.

II. Organizowanie i zapewnianie usług o określonym standardzie w placówkach opiekuńczo-wychowawczych

1. Podejmowane działania w zakresie prawidłowego funkcjonowania placówek

opiekuńczo - wychowawczych

- Wizytacje wszystkich podległych placówek w celu kontrolowania działań podejmowanych przez dyrektorów placówek dotyczących bieżącej działalności (21 wizytacji),
- Udział w 13 posiedzeniach Zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka oraz imprezach okolicznościowych organizowanych przez placówki,
- Prowadzenie bazy danych dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w celu nadzorowania wykorzystania w nich miejsc
- Przeprowadzenie 17 kontroli legalności pobytu wychowanków w placówkach socjalizacyjnych i interwencyjnych,
- Zmniejszenie w Domu Dziecka Nr 10 (działającego w strukturze Ośrodka Wspomagania Rodziny przy ul. 6-go Sierpnia 1/5) limitu miejsc stacjonarnych do 60, natomiast 20 pozostałych miejsc zostało przeznaczonych dla wychowanków tzw. urlopowanych

- Zmniejszenie limitu miejsc do 2 w placówce rodzinnej przy ul. Agnieszki, prowadzonej przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci – Zarząd Oddziału Mazowieckiego; jest to wynikiem wygaszania placówki oraz usamodzielnieniem kolejnego wychowanka
- Zwiększenie limitu miejsc do 12 w placówce socjalizacyjnej przy ul. B. Śmiałego 37 w Warszawie, prowadzonej przez Zgromadzenie Sióstr św. Michała Archaniola - w związku z prośbą Siostry Dyrektor Katolickiej Placówki Wychowawczej „Nasz Dom”),
- Szkolenie pracowników socjalnych placówek opiekuńczo-wychowawczych (listopad 2003) w zakresie kodeksu postępowania administracyjnego oraz procedury związanej z ustalaniem odpłatności od rodziców za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

2. Współpraca z dyrektorami placówek

Organizowano narady z dyrektorami placówek opiekuńczo - wychowawczych, na których poruszano m.in.: sprawy administracyjno-organizacyjne, wykorzystanie miejsc, zasady finansowania, sprawy finansowe – planowanie i wykorzystanie budżetu placówek, remontowe zamówień publicznych. Omawiano również sprawy wynagrodzenia dyrektorów, pracowników placówek i inne sprawy kadrowe.

W maju 2003 roku odbyło się bardzo ważne spotkanie w sprawie opieki pielęgniarskiej w placówkach.

3. Działania na rzecz środowisk wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych

- We współpracy z Biurem Polityki Społecznej Urzędu m. st. Warszawy zorganizowano bożonarodzeniową akcję „Kartka od Prezydenta” dla wychowanków z 26 placówek opiekuńczo-wychowawczych
- Przyznano 2 kolejne mieszkania chronione we współpracy z Zarządem Mienia Skarbu Państwa, które Zarządzeniem Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie zostały przyznane dla Domu Dziecka Nr 2 przy ul. Jaktorowskiej w Warszawie oraz dla Domu Dziecka Nr 9 przy ul. Korotyńskiego 13 w Warszawie
- We współpracy z Biurem Polityki Społecznej Urzędu m. st. Warszawy zorganizowano IV edycję Konkursu „Mój Dom” przeznaczonego dla usamodzielnianych, pracujących i uczących się wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych. Laureatami

konkursu zostali trzej wychowankowie placówek socjalizacyjnych, czwartemu uczestnikowi konkursu przyznano mieszkanie socjalne,

- Dzięki współpracy z Wydziałem Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego oraz Kuratorium Oświaty, które nadzoruje organizowanie letnich kolonii i obozów - dzieci z placówek opiekuńczo-wychowawczych mogły skorzystać z puli bezpłatnych wyjazdów. Z tej formy wyjazdu skorzystało 60 wychowanków placówek socjalizacyjnych i interwencyjnych.

4. Pozostałe działania

- Zorganizowano 2 posiedzenia Komisji Egzaminacyjnej dla nauczycieli placówek opiekuńczo-wychowawczych ubiegających się o awans na stopień nauczyciela mianowanego. Do egzaminu przystąpiło łącznie 10 nauczycieli; wszyscy otrzymali zaświadczenia o zdaniu egzaminu na nauczyciela mianowanego.
- Nawiązano współpracę z Centrum Wolontariatu w Warszawie w zakresie organizowania wolontariatu w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
- Przyjęto w 2003 roku dwie zagraniczne delegacje:
 - w czerwcu przyjęto we współpracy z Ministerstwem Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, delegację z Litwy, która odwiedziła Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodek Wsparcia Dziecka i Rodziny „Koło” w Warszawie oraz Ognisko „Starówka” działające w ramach Zespołu Ognisk Wychowawczych im. K. Lisieckiego „Dziadka”,
 - w październiku przyjęto delegację z Łotwy, która odwiedziła Ośrodek Wsparcia Dziecka i Rodziny „Koło” w Warszawie oraz spotkała się z pracownikami Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie oraz kilkoma dyrektorami warszawskich placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Uczestnicy obu delegacji zostali zapoznani z obowiązującym w Polsce prawem w zakresie pomocy społecznej dotyczącym opieki nad dzieckiem i rodziną oraz z programami realizowanymi w placówkach, a także z problemami, z jakimi borykają się warszawskie placówki.
- We współpracy z Biurem Polityki Społecznej Urzędu m. st. Warszawy oraz Polskim Towarzystwem Psychologicznym zorganizowano w dwu cyklach szkolenia dla 144 pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych i Publicznego Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego nt. *„Podstawy skutecznego kontaktu z dzieckiem zaniedbanym środowiskowo”* oraz dla 19 dyrektorów ww. jednostek

organizacyjnych pomocy społecznej nt. „*Metody zarządzania i doskonalenia pracy zawodowej*”.

- Dzięki nawiązanej współpracy z Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Szefów Kuchni i Cukierni dyrektorzy placówek opiekuńczo-wychowawczych wzięli udział w prezentacji sprzętu i urządzeń gastronomicznych oraz pokazie przygotowywania posiłków w żywieniu zbiorowym.
- We współpracy z Prezesem Banku Żywności „SOS” był realizowany rządowy „Program nieodpłatnego przekazania żywności z zapasów Agencji Rynku Rolnego w 2003 roku na potrzeby jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i organizacji pozarządowych wykonujących zadania z zakresu pomocy społecznej”.
- Przyjęto 5 studentów-magistrantów nauk społecznych, zamierzających pisać prace dyplomowe z zakresu opieki nad dzieckiem i rodziną. Zainteresowanym przekazano informacje nt. pomocy społecznej w Warszawie, rozwiązań prawnych w tym zakresie, dochodzenia przez placówki do standardów określonych w Rozporządzeniu z dnia 1 września 2000 r. MPiPS w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych. Studenci zapoznali się z danymi statystycznymi dotyczącymi placówek.

DOMY DZIECKA

Placówka socjalizacyjna zapewnia całodobową opiekę i wychowanie dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodzicielskiej, dla których nie znaleziono rodzinnej opieki zastępczej.

Placówka rodzinna zapewnia dzieciom częściowo lub całkowicie pozbawionym opieki rodziców całodobową opiekę i wychowanie w warunkach zbliżonych do domu rodzinnego do czasu powrotu dziecka do rodziny, umieszczenia go w rodzinie adopcyjnej lub jego usamodzielnienia. Należy zwrócić uwagę na bardzo małą liczbę rodzinnych domów dziecka w Warszawie – spośród 2 placówek tego typu, jedna jest placówką wygasającą.

Miasto Stołeczne Warszawa prowadzi 11 publicznych placówek socjalizacyjnych, w tym dwie placówki są dla dzieci 0-3 roku życia. Ponadto funkcjonują 4 niepubliczne placówki socjalizacyjne prowadzone przez Zgromadzenia Zakonne, a także 2 placówki rodzinne prowadzone przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci.

Łącznie wszystkie placówki dysponują 970 miejscami.

Domy dziecka na terenie m. st. Warszawy

Rodzaj placówki	Liczba placówek	Liczba miejsc
Publiczne domy dziecka	9	615
Publiczne domy małego dziecka	2	160
Domy dziecka prowadzone przez zgromadzenia zakonne	4	186
Rodzinne domy dziecka	2	9
RAZEM	17	970

Placówki rodzinne – wykorzystanie miejsc

Lp.	Placówka	Adres	Limit miejsc	Stan na dzień 31.12.2003r.	Rzeczywista liczba wychowanków w 2003 r.
1	Rodzinny Dom Dziecka TPD	ul. Czerniakowska 26b m 25	6	6	6
2	Rodzinny Dom Dziecka TPD	ul. Agnieszki 2	3	2	3
RAZEM			9	8	9

Placówki socjalizacyjne – wykorzystanie miejsc

Lp.	Placówka	Adres	Limit miejsc	Stan na dzień 31.12.2003r.	Średnia liczba wychowanków w 2003 roku	Rzeczywista liczba wychowanków w 2003 roku
1	Dom Dziecka Nr 1	Al. Zjednoczenia 34 01-830 Warszawa	80	66	75	91
2	Dom Dziecka Nr 2	ul. Jaktorowska 6 01-202 Warszawa	40	36	39	49
3	Dom Dziecka Nr 3 (Ośrodek Wsparcia Dziecka i Rodziny "Koło")	ul. Dalibora 1 01-435 Warszawa	55	54	53	70
4	Dom Dziecka Nr 4	ul. Rakowiecka 21 02-517 Warszawa	80	77	76	106
5	Dom Dziecka Nr 5	ul. Podmokła 4 04-819 Warszawa	80	79	78	90
6	Dom Dziecka Nr 9	ul. Korotyńskiego 13 02-121 Warszawa	80	77	75	89
7	Dom dziecka Nr 10 (Ośrodek Wsparcia Rodziny)	ul. 6-go Sierpnia 1/5 02-842 Warszawa	80 (w tym 20 urlopowanych)	63 (w tym 6 urlopowanych)	56	71
8	Dom Dziecka Nr 11	ul. Bohaterów 50 03-007 Warszawa	80	78	80	102
9	Dom Dziecka Nr 12	ul. Tarczyńska 27 02-023 Warszawa	40	38	36	48
10	Dom Dziecka Nr 15	ul. Nowogrodzka 75 02-018 Warszawa	120	126	123	253
11	Dom Dziecka Nr 16	ul. Międzyparkowa 5 00-208 Warszawa	40	38	39	71
12	Dom Dziecka ZSFRM	ul. Wąlszewska 48 03-005 Warszawa	60	60	54	74
13	Dom Dziecka ZSFRM	ul. Paprociowa 2 04-751 Warszawa	60	64	61	89
14	Dom Dziecka ZSFRM	ul. Klasyków 52/54 03-163 Warszawa	55	49	50	64
15	Katolicka Placówka Wychowawcza "Nasz Dom"	ul. B. Śmiałego 37 02-496 Warszawa	11	12	11	15
RAZEM			961	917	906	1282

W placówkach socjalizacyjnych w Warszawie na dzień 31.12.2003 r. przebywało łącznie 917 dzieci, z tego: 652 - z terenu Warszawy, 250 dzieci - z terenu innych powiatów, 6 – dzieci bez meldunku oraz 9 – dzieci cudzoziemskich.

*Dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w Warszawie,
pochodzące z innych powiatów*

PLACÓWKA	ODESZŁO OGÓŁEM	Liczba dzieci, które opuścili placówkę w ciągu roku 2003 do:						LICZBA DZIECI USAMODZIEL- NIONYCH
		RODZIN NATURALNYCH	RODZIN ADOPCYJNYCH		RODZIN ZASTĘPCZYCH		INNYCH PLACÓWEK	
			KRAJ	ZAGRANICA	SPRKREW- NIONA	NIESPOKREW- NIONA		
Dom Dziecka Nr 1	23	5	2	x	3	x	5	8
Dom Dziecka Nr 2	13	3	x	x	x	x	1	9
Dom Dziecka Nr 3 (Ośrodek Wsparcia Dziecka i Rodziny "Koło")	17	8	1	x	1	2	4	1
Dom Dziecka Nr 4	31	4	3	x	5	1	7	11
Dom Dziecka Nr 5	13	4	x	3	2	x	1	3
Dom Dziecka Nr 9	13	3	x	2	1	1		6
Dom dziecka Nr 10 (Ośrodek Wspomagania Rodziny)	19	7	x	x	3	4	2	3
Dom Dziecka Nr 11	25	8	2	1	2	2	2	8
Dom Dziecka Nr 12	10	7	x	1	x	x	2	x
Dom Dziecka Nr 15	149	73	41	7	13	9	5	1
Dom Dziecka Nr 16	33	9	7	6	2	x	9	
Dom Dziecka ZSFRM ul. Wałuszewska	17	2	x	1	5	3	2	4
Dom Dziecka ZSFRM ul. Klasyków	15	2	1	3	1	1	2	5
Dom Dziecka ZSFRM ul. Paprociowa	25	3	x	16	x	4	x	2
Katolicka Placówka Wychowawcza "Nasz Dom", ul. B.Śmiałego	2	x	x	x	x	1	1	x

<i>SUMA</i>	405	138	57	40	38	28	43	61
-------------	------------	------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

POGOTOWIA OPIEKUŃCZE

Pogotowia Opiekuńcze są typem placówek interwencyjnych, przeznaczonych dla dzieci i młodzieży pozbawionej częściowo lub całkowicie opieki rodziców lub znajdujących się w sytuacji kryzysowej, w związku z tym wymagających doraźnej opieki całodobowej.

Do placówek interwencyjnych przyjmowane są dzieci od lat siedmiu, niezależnie od miejsca zamieszkania. Pobyt wychowanków w pogotowiu opiekuńczym nie powinien trwać dłużej niż trzy miesiące.

W Warszawie funkcjonują dwie placówki interwencyjne:

- **Pogotowie Opiekuńcze Nr 1 w Warszawie, ul. Dembińskiego 1** (dla dziewcząt od 13 roku życia),
- **Pogotowie Opiekuńcze Nr 2 w Warszawie, ul. Bonifacego 81** (dla dziewcząt w wieku 8-12 i chłopców w wieku 7-18 lat).

Rolę pogotowia opiekuńczego dla dzieci młodszych spełnia **Ośrodek Interwencyjno-Diagnostyczny w Warszawie, ul. Dalibora 1**, (dla dzieci w wieku 3-7 lat), działający w ramach Ośrodka Wsparcia Dziecka i Rodziny „Koło”.

Zadaniem pogotowia, obok interwencyjnej pomocy wychowankom, którzy znaleźli się w potencjalnej bądź rzeczywistej sytuacji zagrożenia, jest sporządzenie opinii psychologiczno-pedagogicznych, medycznych oraz analizy ich sytuacji rodzinnej.

Placówka w okresie pobytu dzieci zaspokaja ich indywidualne potrzeby edukacyjne, umożliwia im wyrównywanie opóźnień szkolnych i kontynuowanie nauki na poziomie szkoły podstawowej i gimnazjum, funkcjonujących na terenie placówki. Podejmuje również próby oddziaływania na najbliższą rodzinę wychowanków, w celu budowania lub wzmacniania wzajemnej więzi rodzinnej.

Placówki interwencyjne – wykorzystanie miejsc

Lp.	Placówka	Adres	Liczba miejsc	Średnia liczba wychowanków w roku	Rzeczywista liczba wychowanków w 2003 roku
1	Pogotowie Opiekuńcze Nr 1	ul. Dembińskiego 1 01-644 Warszawa	50	84	368
2	Pogotowie Opiekuńcze Nr 2	ul. Bonifacego 81 02-945 Warszawa	150	231	666
3	Ośrodek Interwencyjno-Diagnostyczny	ul. Dalibora 1 01-435 Warszawa	25	21	60
RAZEM			225	336	1094

MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE

Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze są typem placówek resocjalizacyjnych. Zapewniają one wychowankom niedostosowanym społecznie opiekę i wychowanie, resocjalizację i rewalidację. Stwarzają możliwości leczenia uzależnień. Dają im szansę zdobycia kwalifikacji zawodowych, zapewniając kształcenie na poziomie podstawowym i gimnazjalnym. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przyjmują młodzież w wieku od 13 do 18 lat, na mocy postanowień sądów rejonowych, wydziałów rodzinnych i nieletnich o umieszczeniu w placówce resocjalizacyjnej (ustawa z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. Nr 11 z 2002r., poz. 109 z późn. zm.).

W Warszawie funkcjonują trzy publiczne młodzieżowe ośrodki wychowawcze:

- **Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy Nr 2 w Warszawie, ul. Strażacka 57** (dla dziewcząt),
- **Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy Nr 3 w Warszawie, ul. Patriotów 90,**
- **Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy Diagnostyczno-Kierujący Nr 4 w Warszawie, ul. Dolna 19** (przy ośrodku znajduje się zespół kwalifikacji i kierowania do placówek resocjalizacyjnych),

oraz jeden niepubliczny ośrodek :

- **Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy im.Ks.Franciszka Toporowskiego (Małe Dzieło Boskiej Opatrzności – Orioniści), w Warszawie ul. Barska 4.**

Liczba wychowanków w placówkach resocjalizacyjnych w Warszawie w pierwszym półroczu 2003 r. odpowiadała limitowi miejsc. Od września liczba wychowanków uległa zmniejszeniu, ponieważ oferowane w placówkach poziomy kształcenia nie odpowiadały zapotrzebowaniu na poziom kształcenia wśród kierowanej tam młodzieży.

Placówki resocjalizacyjne – wykorzystanie miejsc

Lp.	Placówka	Adres	Liczba miejsc	stan na dzień 31.12.2003r.	Średnia liczba wychowanków w roku	Rzeczywista liczba wychowanków w 2003 roku
1	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy Księży Orionistów	ul.Barska 4 02-315 Warszawa	72	67	63	116
2	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy Nr 2	ul. Strażacka 57 04-462 Warszawa	45	35	35	56
3	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy Nr 3	ul. Patriotów 90 04-844 Warszawa	45	31	32	54
4	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy Nr 4	ul. Dolna 19 00-773 Warszawa	30	23	23	35
RAZEM			192	156	153	261

Wykorzystanie miejsc w placówkach resocjalizacyjnych wg powiatu pochodzenia

Lp.	Placówka	Adres	Liczba miejsc	stan na dzień 31.12.2003r.	Miejsce stałego zamieszkania wychowanków - stan na dzień 31.12.2003r.	
					Warszawa	Inne powiaty
1.	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy Księży Orionistów	ul. Barska 4 02-315 Warszawa	72	67	10	57
2.	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy Nr 2	ul. Strażacka 57 04-462 Warszawa	45	35	7	28
3.	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy Nr 3	ul. Patriotów 90 04-844 Warszawa	45	31	8	23
4.	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy Nr 4	ul. Dolna 19 00-773 Warszawa	30	23	5	18
Razem			192	156	20	69

W Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych zdecydowanie przeważają wychowankowie spoza Warszawy. Wynika to z faktu braku tego typu placówek na terenie kraju.

MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII

Młodzieżowe Ośrodki Socjoterapii są placówkami przeznaczonymi dla młodzieży niedostosowanej społecznie, wykazującej zaburzenia zachowania i zagrożonej uzależnieniami. Celem istnienia Ośrodków jest stworzenie takiego środowiska, w którym młodzi ludzie będą mieli możliwość ukończenia szkoły, poprawienia ich obecnej sytuacji, oraz rozwoju. Ośrodki realizują swoje cele poprzez działania o charakterze opiekuńczym, edukacyjnym, terapeutycznym i kulturowym. Integralnymi częściami Ośrodków są szkoły (ponadpodstawowe).

Ośrodki realizują następujące zadania:

- nauka szkolna z wykorzystaniem metod terapeutycznych,
- nauczanie indywidualne organizowane w miarę potrzeb,
- zajęcia tematyczne, które rozszerzają wiedzę podopiecznych
- zajęcia psychokorekcyjne, psychoedukacyjne i socjoterapeutyczne,
- organizacja obozów integracyjnych, terapeutycznych,
- prowadzenie hostelu z całodobową opieką,
- współpraca z rodziną.

W m.st. Warszawa funkcjonują dwa Młodzieżowe Ośrodki Socjoterapii:

- **Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii Nr 1 „SOS” ul. Rzymowskiego 36, Warszawa**
- **Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii Nr 2 „KĄT” ul. Zorzy 17, Warszawa**

Młodzieżowe Ośrodki Socjoterapii na terenie m. st. Warszawy

Nazwa placówki	Limit miejsc	W tym liczba miejsc hotelikowych	Rzeczywista liczba wychowanków	Liczba wychowanków średnioroczna
MOS „SOS”	135	18	279	221
MOS „KĄT”	185	40	261	245
Razem	320	58	540	233

PUBLICZNE OGNISKA WYCHOWAWCZE

W ramach Zespołu Ognisk Wychowawczych im. K. Lisieckiego „Dziadka” na terenie Warszawy funkcjonuje 9 ognisk wychowawczych.

Zespół Ognisk jest publiczną placówką wsparcia dziennego zapewniającą opiekę i pomoc dzieciom zagrożonym demoralizacją, przestępczością, pochodzących z rodzin dotkniętych bezrobociem, niewydolnych wychowawczo, ubogich, dysfunkcyjnych. Najczęściej podopiecznymi ognisk są dzieci i młodzież mająca problemy szkolne, które są przejawem głębszych problemów rodzinnych, emocjonalnych i społecznych. Zadaniem ZOW jest zapewnienie optymalnych warunków rozwojowych swoim wychowankom, współpraca z ich rodzinami, szkołą oraz najbliższym środowiskiem.

W zależności od sytuacji rodzinnej i osobistej wychowankowie spędzają część dnia w ognisku (tzw. grupy dochodzące), zaś w sytuacjach spowodowanych kryzysami rodzinnymi – mogą mieszkać w hoteliku ogniska. Z oferty Zespołu Ognisk Wychowawczych skorzystało 856 wychowanków.

Publiczne ogniska wychowawcze

Nazwa ogniska	Limit miejsc (w tym hotelikowych)	Rzeczywista liczba wychowanków w roku
Włochy	75	93
Mokotów	70	97
Muranów	75	64
Gocław	73 (12)	100
Praga	75	98
Marymont	60	51
Starówka	80 (60)	120
Stara Prochownia	40	89
Bielany	62 (8)	89
GPAS	90	90
RAZEM	700 (80)	856

Zespół Ognisk Wychowawczych we współpracy z francuską Grupą Pedagogiki i Animacji Społecznej w Ogniskach „Włochy”, „Mokotów”, „Praga”, „Muranów” kontynuował nową metodę

pracy - pedagogikę ulicy, polegającą na objęciu pomocą dzieci i młodzież, które większość czasu spędzają poza domem i szkołą.

Przy Zespole Ognisk Wychowawczych działał Punkt Informacyjno-Konsultacyjny „Bastion” dla dzieci i młodzieży, osób z problemami alkoholowymi, narkotykowymi, wychowawczymi, rodzinnymi.

Podejmowane działania:

- a) Podczas ferii zimowych i wakacji były organizowane obozy oraz „Lato w mieście” i „Zima w mieście”. W 2003 r. z wyjazdów letnich skorzystało 225 dzieci, z akcji „Lato w mieście” - 125 dzieci.
- b) Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wraz z Biurem Edukacji Urzędu m.st. Warszawa podjęło działania mające na celu określenie dalszych warunków współpracy pomiędzy Bursą Szkolną Nr 7, przy ul. Łukowskiej 25, a Zespołem Ognisk Wychowawczych. Zgodnie z Porozumieniem z dnia 15 maja 2002r. na II piętrze bursy prowadzi swoją działalność Ognisko „Gocław”. W dniu 27.10.2003r. został podpisany Aneks Nr 2 w/w Porozumienia, zgodnie z którym na prowadzenie działalności statutowej Zespołu zostały przekazane dodatkowe pomieszczenia na II piętrze bursy. Korzystanie ze wszystkich pomieszczeń II piętra bardzo usprawniło funkcjonowanie Ogniska „Gocław” placówki oraz podniosło komfort korzystania z jego oferty przez wychowanków.
- c) W ciągu 2003 roku w Zespole Ognisk Wychowawczych odbyło się szereg imprez, w tym min.:
 - „Piknik Rodzinny” dla wychowanków i ich rodzin z udziałem uchodźców objętych pomocą WCPR oraz żołnierzy z jednostki wojskowej i straży pożarnej,
 - Przegląd Jasełek z inicjatywy Ogniska „Bielany”, z udziałem placówek opiekuńczo – wychowawczych z terenu Dzielnicy Bielany,
 - przegląd prac fotograficznych wychowanków ognisk, prezentowanych na Dworcu Wileńskim, zorganizowany przez grupę środowiskową GPAS.

NIEPUBLICZNE PLACÓWKI OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZE

Działalność niepublicznych placówek opiekuńczo – wychowawczych określa Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 września 2000 roku w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych (Dz. U. z 2000r. Nr 80, poz.90).

Placówki wsparcia dziennego działają w najbliższym środowisku dziecka. Celem ich funkcjonowania jest przede wszystkim:

- wspieranie rodzin w sprawowaniu przez nie podstawowych funkcji i zapewnianie pomocy rodzinie i dzieciom sprawiającym problemy wychowawcze, zagrożonym demoralizacją, przestępczością i uzależnieniami
- współpraca ze szkołami, ośrodkami pomocy społecznej i innymi instytucjami w rozwiązywaniu problemów wychowawczych
- przeciwdziałanie tworzeniu się patologii wychowania
- tworzenie grup i środowisk rówieśniczych i alternatywnych wobec struktur kontrkulturowych, a także ograniczanie ilości dzieci kierowanych do placówek socjalizacyjnych i resocjalizacyjnych.

W placówkach realizowane są następujące rodzaje programów:

- psychokorekcyjne (terapeutyczne, rehabilitacyjne, resocjalizacyjne)
- psychoprofilaktyczne
- opiekuńcze.

Dodatkowymi świadczeniami oferowanymi przez placówki są specjalistyczne programy edukacyjne i wychowawcze, obozy terapeutyczne, żywienie, pomoc materialna i pomoc prawna.

W 2003 r. w niepublicznych placówkach opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego opieką objęto 3.321 dzieci.

Niepubliczne placówki opiekuńczo – wychowawcze – wykorzystanie limitu miejsc

Lp.	Nazwa placówki i adres	Limit miejsc	Rzeczywista liczba wychowanków
1	Zespół Świetlic Profilaktyczno – Wychowawczych i Terapeutycznych „Gniazdo” ul. Kasprowicza 37	350	381
2	Zespół Środowiskowych Ognisk Wychowawczych TPD ul. Kredytowa 1a	1260	1684
3	Ośrodek Wychowawczo-Profilaktyczny „Michael” ul. Ks. B. Markiewicza 1	250	652
4	Świetlica Środowiskowa „Dom Ojca Ignacego” ul. Sierakowskiego 6	80	104
5	Ośrodek Socjoterapii „Szansa” ul. Korotyńskiego 13	60	64
6	Świetlica przy „Oratorium” Pl. Konfederacji 55	42	65
7	Placówka Niepubliczna Stowarzyszenia dla Rodzin przy Zespole Praskim w Warszawie ul. Żąbkowska 39/1	90	257
8	Stowarzyszenie Serduszko dla Dzieci ul. Wileńska 69	35	63
9	Zespół Ognisk Wychowawczych Powiślańskiej Fundacji Społecznej ul. Mokotowska 55	50	51
	RAZEM	2217	3321

Podjęte działania:

- 23 wizytacje podległych placówek w celu dokonywania oceny ich działalności,
- Bieżący nadzór nad dostosowywaniem zasad funkcjonowania placówek do obowiązujących standardów,
- Wspieranie funkcjonowania niepublicznych placówek poprzez przekazywanie środków finansowych na ich bieżącą działalność,
- Prowadzenie bazy danych dzieci przebywających w placówkach, w celu monitorowania wykorzystywania w nich miejsc,
- Przeprowadzenie kompleksowej kontroli w Ośrodku Profilaktyczno – Wychowawczych „Michael”, w wyniku której wnioskowano do Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego o zmniejszenie limitu dotowanych miejsc, w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w funkcjonowaniu placówki (wykorzystywanie części dotacji na cele nie związane z pomocą społeczną, obejmowanie opieką wychowanków powyżej 18 roku życia).

OŚRODKI ADOPCYJNO – OPIEKUŃCZE

Podstawowym celem funkcjonowania ośrodków adopcyjno – opiekuńczych jest zapobieganie i przeciwdziałanie sieroctwu społecznemu. Ośrodki prowadzą działalność nakierowaną na pracę z rodzinami naturalnymi, zastępczymi i adopcyjnymi, bezdzietnymi małżeństwami, z kobietami będącymi w niechcianej ciąży, z dorosłymi wychowankami rodzin zastępczych i adopcyjnych. Ośrodki przeprowadzają także adopcje zagraniczne.

W Warszawie funkcjonuje jeden

- **Publiczny Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy** ul. Nowogrodzka 75 w Warszawie, (w ramach którego funkcjonuje Dział Pomocy Rodzinom Zastępczym istniejących w Warszawie) oraz trzy niepubliczne ośrodki adopcyjno – opiekuńcze:
- **Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci** ul. Szpitalna 5 w Warszawie
- **Krajowy Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci** ul. Krakowskie Przedmieście 6 w Warszawie
- **Katolicki Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy** ul. Ratuszowa 5 w Warszawie.

Do zadań ośrodków należy:

- wspieranie matek w ciąży niechcianej (konsultacje psychologiczne, umieszczanie w domach samotnej matki, pomoc prawna itp.)

- przygotowanie do powierzenia rodzinnemu środowisku zastępczemu dzieci, regulując ich sytuację prawną,
- przeprowadzenie diagnozy medycznej noworodków pozostawionych na oddziałach położniczych, a także dzieci starszych i porzuconych,
- pozyskiwanie, diagnozowanie, kwalifikowanie i szkolenie małżonków zdecydowanych do pełnienia roli rodziców zastępczych lub adopcyjnych,
- czuwanie nad powierzonymi rodzicom dziećmi (opieka psychopedagogiczna, lekarska i prawna),
- oferowanie pomocy rodzinom zastępczym i adopcyjnym (konsultacje indywidualne, terapia świadczona środowisku rodzin przysposabiających),
- propagowanie tematyki sieroctwa społecznego i zastępczego rodzicielstwa,
- doskonalenie modelu zastępczego rodzicielstwa.

Katolicki Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w ramach swojej bieżącej działalności, w 2003 r. uruchomił szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze (inicjatywa ta stanowi jedno z zadań przypisanych ośrodkom adopcyjno – opiekuńczym) oraz grupę wsparcia dla nie spokrewnionych rodzin zastępczych.

Praca ośrodków adopcyjno – opiekuńczych z poszczególnymi typami rodzin

l.p.	Placówka	Typ rodziny			Razem
		Naturalna	Zastępcza	Adopcyjna	
1	Publiczny Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy	342	1407	391	2140
2	Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy TPD	57	5	81	143
3	Krajowy Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy TPD	1	5	65	71
4	Katolicki Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy	97	22	126	245
Razem		497	1439	663	2599

Przeprowadzone adopcje

Placówka	Adopcje krajowe		Adopcje zagraniczne	
	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin
Publiczny Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy	38	32	123	84
Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy TPD	42	42	-	-
Krajowy Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy TPD	-	-	106	65
Katolicki Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy	79	75	104	67
Razem	159	149	333	216

**ORGANIZOWANIE OPIEKI W RODZINACH ZASTĘPCZYCH ORAZ UDZIELANIA
POMOCY PIENIĘŻNEJ NA CZĘŚCIOWE POKRYCIE KOSZTÓW UTRZYMANIA
UMIESZCZONYCH W NICH DZIECI, USAMODZIELNIANIE WYCHOWANKÓW
RODZIN ZASTĘPCZYCH I WYCHOWANKÓW NIEKTÓRYCH TYPÓW PLACÓWEK
OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH, SCHRONISK DLA NIELETNICH,
ZAKŁADÓW POPRAWCZYCH, DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ
UDZIELANIE IM
POMOCY PIENIĘŻNEJ Z TEGO TYTUŁU**

Zadanie organizowania opieki w rodzinach zastępczych oraz usamodzielnianie wychowanków tych rodzin a także usamodzielnianie wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych, schronisk dla nieletnich, zakładów poprawczych i specjalnych ośrodków szkolno – wychowawczych realizuje Zespół do Spraw Rodzin Zastępczych, we współpracy z Publicznym Ośrodkiem Adopcyjno – Opiekuńczym oraz placówkami opiekuńczo- wychowawczymi podległymi Centrum.

W 2003 r. wydanych zostało ogółem 1.998 decyzji administracyjnych, które dotyczyły:

1. przyznania pomocy pieniężnej dla rodzin zastępczych (1.088 decyzji), w tym:
 - a) dla nowo zawiązanych rodzin zastępczych – 228 decyzji;
 - b) dla rodzin zastępczych, w których (na mocy wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26 lutego 2003r.) pozostają pełnoletni wychowankowie do czasu ukończenia przez nich szkoły, której byli uczniami w dniu osiągnięcia pełnoletności - 97 decyzji;
 - c) dla pozostałych rodzin zastępczych – 763 decyzje, (dotyczące m. in.: zmiany wysokości przyznanej pomocy, uchyleń ze względu na rozwiązanie rodziny zastępczej);
2. przyznania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i pomocy pieniężnej na kontynuację nauki oraz pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej (336 decyzji), w tym:
 - a) dla usamodzielnianych wychowanków opuszczających rodziny zastępcze – 219 decyzji;
 - b) dla usamodzielnianych wychowanków opuszczających placówki – 117 decyzji,
3. odmowy przyznania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki oraz pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej, w tym:
 - a) dla usamodzielnianych wychowanków opuszczających rodziny zastępcze – 11 decyzji;
 - b) dla usamodzielnianych wychowanków opuszczających placówki – 4 decyzje,
4. przyznania pomocy pieniężnej w związku ze zdarzeniem losowym dotyczącym dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej (1 decyzja);
5. odstąpienia od dochodzenia zwrotu świadczeń nienależnie pobranych przez rodziny zastępcze (7 decyzji);

6. orzeczenia o zwrocie świadczeń nienależnie pobranych przez rodziny zastępcze i pełnoletnich wychowanków tych rodzin (2 decyzje).

67 postępowań w sprawie zwrotu świadczeń nienależnie pobranych jest jeszcze w toku.

Od decyzji wydanych przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie odwołało się 9 osób, Samorządowe Kolegium Odwoławcze utrzymało w mocy 4 decyzje, uchyliło - 5.

W każdym przypadku uchylenia decyzji przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze, sprawy podlegały ponownemu rozpatrzeniu, i tak:

- w dwóch przypadkach Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zastosowało się do wydanych orzeczeń i zmieniło decyzje,
- w jednym przypadku, po ponownym rozpatrzeniu sprawy Centrum podtrzymało swoje stanowisko,
- w kolejnej sprawie Samorządowe Kolegium Odwoławcze ostatecznie zakończyło postępowanie,
- ostatnia z uchylonych decyzji została wydana ponownie, z uwzględnieniem przepisów prawnych, które weszły w życie w toku postępowania.

W Warszawie w 2003 r. funkcjonowało **1.407 rodzin zastępczych**, a poniższe tabele obrazują wybrane dane na ich temat:

Rodziny zastępcze ze względu na pokrewieństwo w stosunku do dziecka

Typy rodzin zastępczych	Liczba rodzin	Liczba dzieci w tych rodzinach
rodziny spokrewnione	1.245	1.471
rodziny niespokrewnione	162	182
OGÓŁEM	1.407	1.653

Rodziny zastępcze w poszczególnych dzielnicach Warszawy

Gmina / Dzielnic	Liczba rodzin zastępczych
Mokotów	194
Ochota	63
Praga Południe	175

Praga Północ	110
Śródmieście	125
Wola	145
Żoliborz	30
Wilanów	5
Włochy	30
Wawer	33
Rembertów	21
Białołęka	41
Bemowo	68
Ursynów	58
Targówek	113
Ursus	33
Bielany	147
Wesoła	16
Razem w Warszawie	1. 407

W 2003r. na pomoc pieniężną dla rodzin zastępczych wydatkowano łączną kwotę **10.647.731zł.**

Wielkość środków przeznaczonych na poszczególne formy pomocy

Forma pomocy udzielanej rodzinie	Kwota wydatkowana na daną formę pomocy	Liczba rodzin objętych daną formą pomocy
comiesięczna pomoc pieniężna na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka	10.566.698	1.407
jednorazowa pomoc pieniężna na pokrycie wydatków związanych z potrzebami dziecka przyjmowanego do rodziny	78.603	50
jednorazowa pomoc w związku ze zdarzeniem losowym	-	-
okresowa pomoc w związku ze zdarzeniem losowym	2.431,50	1

W 2003 r. zawiązanych zostało **227 nowych rodzin zastępczych**, a **71 rodzin przestało funkcję tę sprawować**, (nie dotyczy to rodzin, które uległy rozwiązaniu z mocy prawa z powodu usamodzielnienia wychowanków tych rodzin).

W tym czasie **97 wychowanków opuściło rodziny zastępcze** w związku z przystąpieniem do programu usamodzielnienia. Natomiast **83 wychowanków**, na mocy Wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26 lutego 2003r., po ukończeniu osiemnastego roku życia **pozostało w rodzinach zastępczych, do czasu ukończenia szkoły, której byli uczniami w dniu osiągnięcia pełnoletności.**

Formy pomocy udzielone osobom usamodzielnianym

Formy pomocy	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie		Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki		Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	
	Liczba osób	Kwota świadczeń	Liczba osób	Kwota świadczeń	Liczba osób	Kwota świadczeń
wychowankowie opuszczający rodziny zastępcze	96*	421.643	618	2.815.801	-	-
wychowankowie opuszczający placówki opiekuńczo-wychowawcze, zakłady poprawcze i specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze	49	253.677	121	506.060	2	8.400

* Liczba pełnoletnich wychowanków opuszczających rodziny zastępcze w 2003r. nie jest równa liczbie osób objętych pomocą pieniężną na usamodzielnienie, która świadczona jest na różnych etapach procesu usamodzielnienia, stosownie do potrzeb

Inne podejmowane działania

- Podjęcie inicjatywy zbadania przebiegu procesów usamodzielnienia pełnoletnich

wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, specjalnych i poprawczych w celu opracowania danych służących do oceny realizacji tego zadania przez WCPR i jego placówki.

- **Przeprowadzenie szkoleń dla:**

- ośrodków pomocy społecznej (OPS Dzielnicy Żoliborz – 29.01.2003 r., OPS Dzielnicy Śródmieście – 28.02.2003r., OPS Dzielnicy Bielany – 14.05.2003 r., OPS Dzielnicy Mokotów – 21.10.2003 r. i 28.10.2003 r., OPS Dzielnicy Praga Północ – 23.10.2003 r. i 30.10.2003 r.) na temat współpracy WCPR z OPS przy prowadzeniu spraw rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków tych rodzin oraz wychowanków placówek;
- pracowników socjalnych Publicznego Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego przy ul. Nowogrodzkiej 75, na tematy bieżące (12 w skali roku);
- pracowników socjalnych placówek opiekuńczo-wychowawczych, zakładu poprawczego i specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, na temat usamodzielniania – jeden raz na kwartał oraz dodatkowo w dniach 07.11.2003 r. i 14.11.2003 r. (6 spotkań szkoleniowych);

- Zainicjowanie i przeprowadzenie spotkań z zespołami kuratorskimi dzielnic: Mokotów, Bemowo i Bielany (pozostałe nie skorzystały z oferty).
- Podjęcie współpracy ze Specjalistycznymi Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi w dziedzinie szkoleń dla istniejących już rodzin zastępczych.
- Współpraca z Grupą Wsparcia dla Rodzin Zastępczych, utworzoną w listopadzie 2003r. i działającą przy Katolickim Ośrodku Adopcyjno-Opiekuńczym w Warszawie przy ul. Ratuszowej 5, a także z istniejącą już Grupą Wsparcia dla Rodzin Zastępczych w Ośrodku

Pomocy Społecznej Dzielnicy Ochota oraz z Klubem Rodzin Zastępczych w Ośrodku Pomocy Społecznej Dzielnicy Praga Południe (po dwa spotkania w miesiącu listopadzie i grudniu 2003).

- Współpraca w przygotowaniu wyjazdu dzieci z rodzin zastępczych na letni wypoczynek (kolonie), zorganizowany przez Kuratorium Oświaty.
- Nawiązanie współpracy z Fundacją „Bez Względu na Niepogodę” – pomoc w rekrutacji i zorganizowaniu 4 szkoleń dla usamodzielnianej młodzieży.
- Prowadzenie weryfikacji danych rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków tych rodzin w komputerowej bazie danych Programu „Rodzina” oraz podjęcie działań mających na celu usprawnienie działania tego programu.
- Powołanie przy Publicznym Ośrodku Adopcyjno-Opiekuńczym w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej 75, nowej formy wsparcia dla pracowników socjalnych – Zespołu Konsultacyjnego w składzie: pracownik WCPR, Kierownik Działu Pomocy Rodzinom Zastępczym, doświadczony pracownik socjalny Ośrodka.
- Usprawnienie przebiegu ustalania niepełnosprawności dzieci z rodzin zastępczych poprzez zorganizowanie dwóch posiedzeń Miejskiego Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, w maju i czerwcu 2003r.
- Zainicjowanie rozeznania zakresu współpracy placówek opiekuńczo-wychowawczych z wolontariatem.
- Przygotowanie dokumentacji w sprawach 6 postępowań przez sądem o rozwiązanie nieprawidłowo funkcjonujących rodzin zastępczych oraz zorganizowanie opieki dla dzieci przebywających w tych rodzinach.
- Przeprowadzenie 4 spotkań informacyjnych na temat oferty usług Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie dla studentów wyższych uczelni.

ORGANIZOWANIE I ZAPEWNIENIE FUNKCJONOWANIA POWIATOWYCH OŚRODKÓW WSPARCIA DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

Środowiskowe domy samopomocy są formą pomocy, która służy utrzymaniu osoby z zaburzeniami psychicznymi w jej naturalnym środowisku, przeciwdziała instytucjonalizacji i hospitalizacji.

W związku z tym, że organizowanie i zapewnienie funkcjonowania środowiskowych domów samopomocy jest zadaniem z zakresu administracji rządowej – bieżąca działalność placówek dla tej grupy osób niepełnosprawnych jest finansowana z budżetu Wojewody Mazowieckiego.

W 2003 r. funkcjonowały trzy środowiskowe domy samopomocy o charakterze ponad lokalnym:

1. **Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z upośledzeniem umysłowym** przy ul. Grochowskiej 259a prowadzony przez *Warszawskie Koło Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym*.

Świadczony przez Dom zakres usług obejmuje: dzienny pobyt, podstawowe świadczenia opiekuńcze, zajęć terapeutyczne, rehabilitacyjne i edukacyjne, zajęć rekreacyjno-kulturalnych, posiłek w czasie pobytu.

W ramach Środowiskowego Domu Samopomocy funkcjonują następujące pracownie: ceramiczna, stolarska, kulinarna, malarska, szwalnicza, ceramiczna, muzyczna, teatralna, stolarska, prowadzone są zajęcia ruchowe oraz treningi higieny osobistej.

W przygotowaniu jest pracownia komputerowa.

2. **Hostel dla Osób z Upośledzeniem Umysłowym** przy ul. Odrębnej 10 prowadzony przez *Fundację "Pomocna Dłoń"*.

Hostel świadczy pomoc w formie pobytu stacjonarnego dla osób w trudnej sytuacji życiowej przez okres 3 miesięcy, w uzasadnionych przypadkach z możliwością przedłużenia o kolejne 3 miesiące. Mieszkańcom Domu zapewnia się pełne wyżywienie, opiekę pielęgnacyjną, terapię zajęciową.

3. **Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób przewlekle chorych psychicznie** przy ul. Grochowskiej 259a prowadzony przez *Warszawskie Towarzystwo Pomocy Lekarskiej i Opieki nad Psychicznymi i Nerwowo Chorymi*.

Placówka ta została uruchomiona na podstawie Porozumienia z dnia 7 października 2003 r. zawartego pomiędzy przedstawicielami Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego i Miasta Stołecznego Warszawy oraz Umowy nr 1 /2003/ŚDS z dnia 8 października 2003, zawartej pomiędzy Wiceprezydentem Miasta Stołecznego Warszawy a Warszawskim Towarzystwem Pomocy Lekarskiej i Opieki nad Psychicznymi i Nerwowo Chorymi.

Realizowany w placówce program miał na celu przede wszystkim podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do osiągnięcia samodzielności życiowej poprzez: psychoterapię grupową i indywidualną, treningi umiejętności społecznych i interpersonalnych, umiejętności samoobsługowych, terapię zajęciową, poradnictwo socjalne i psychologiczne.

Środowiskowe Domy Samopomocy o zasięgu ogólnomiejskim podlegające WCPR

Placówka	Organizacja prowadząca	Liczba miejsc	Liczba osób korzystających w roku 2003	Kwota dotacji w roku 2003	Kwota wydatków ze środków publicznych na jedno miejsce w ciągu miesiąca
Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z upośledzeniem umysłowym przy ul. Grochowskiej 259a	Warszawskie Koło Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym	45	48	352.000 zł	652 zł
Hostel dla Osób z Upośledzeniem Umysłowym przy ul. Odrębnej 10	Fundacja "Pomocna Dłoń"	5	8	67.000 zł	1.116 zł
Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób przewlekle chorych psychicznie przy ul. Grochowskiej 259a	Warszawskie Towarzystwo Pomocy Lekarskiej i Opieki nad Nerwowo i Psychiczenie Chorymi	35	33	<i>kwota dotacji przekazana na prowadzenie ŚDS w 2003 r. nie została wpisana do budżetu WCPR</i>	-

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie kieruje osoby zainteresowane korzystaniem z usług w/w placówek na podstawie decyzji administracyjnych (łącznie 86 decyzji), na podstawie dokumentacji skompletowanej przez właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ośrodek pomocy społecznej. Ze względu na usytuowanie 2 środowiskowych domów samopomocy na terenie Dzielnicy Praga Południe – ok. 65 % uczestników tych placówek zamieszkuje w tej Dzielnicy. Pozostali korzystający z ich usług pochodzą na terenie całej Warszawy.

POMOC UCHODźCOM

Pomoc osobom posiadającym status uchodźcy, zamieszkałym na terenie m. st. Warszawy realizuje Zespół Pomocy Środowiskowej.

Podjęte działania:

- Na podstawie wywiadów środowiskowych, przeprowadzonych przez pracowników socjalnych tut. Centrum, rozeznano sytuację materialną, mieszkaniową i rodzinną w 86 rodzinach uchodźców i opracowano tyleż indywidualnych programów integracyjnych,
- Wydano 147 decyzji administracyjnych, na podstawie których 228 osobom przyznano i wypłacono pomoc finansową na łączną kwotę 759.280 zł,
- Jedną sprawę przekazano do innego powiatu w związku ze zmianą sytuacji rodzinnej zainteresowanego uchodźcy,

- W celu zapewnienia właściwej realizacji programów integracyjnych prowadzono na bieżąco ścisłą współpracę z: Ośrodkami Recepcyjnymi dla Uchodźców, Mazowieckim Urzędem Wojewódzkim, ośrodkami pomocy społecznej, urzędami pracy i urzędami dzielnic, Polską Akcją Humanitarną, Międzynarodową Organizacją ds. Migracji oraz Kliniką Prawa Uniwersytetu Warszawskiego,
- Gwarantowano bezpłatną naukę języka polskiego ze strony Polskiej Akcji Humanitarnej, współpracującą w tym zakresie m.in. z Instytutem Kształcenia Obcokrajowców,
- W czerwcu 2003 r. grupa uchodźców (przedstawiciele Czeczenii, Kamerunu i Białorusi) wzięła udział w imprezie integracyjnej „Ziemia dla nas, my dla Ziemi” zorganizowanej dla wychowanków Zespołu Ognisk Wychowawczych im. K. Lisieckiego „Dziadka”, gdzie przygotowali i obsłużyli stoisko: kulinarne, fryzjerskie, plastyczne,
- Rozpoczęto realizację programu pilotażowego dotyczącego integracji uchodźców w Polsce – w ramach projektu pt. „Opracowanie i wdrażanie polskiej polityki w dziedzinie integracji uchodźców”, opracowanego przez holenderską agencję „Radar”, we współpracy z polskim Ministerstwem Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej którego koordynatorem jest Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego
- Pozyskano do współpracy grupę wolontariuszy, udzielających uchodźcom pomocy w ich działaniach integracyjnych,
- Rozpoczęto wstępne działania mające na celu utworzenie Klubu Uchodźcy na bazie lokalowej Centrum Usług Opiekuńczo - Socjalnych „Ośrodek Nowolipie” przy ul. Nowolipie. Inicjatywa będzie kontynuowana w roku 2004.
- W roku 2003 - po raz pierwszy – uchodźcy uzyskali możliwość potwierdzenia znajomości języka polskiego, jako obcego poprzez przystąpienie do egzaminu z języka polskiego i otrzymanie certyfikatu ECL (Europejskiego Konsorcjum na Rzecz Certyfikatu Osiągnięć w Językach Współczesnych),

Liczba rodzin, które otrzymały pomoc w 2003 r. wg narodowości / kraju pochodzenia

L. p.	Kraj pochodzenia – narodowość	Liczba rodzin
1	Czeczenia	64
2	Białoruś	4
3	Kongo	3
4	Sudan	2
5	Etiopia	2
6	Sri Lanka	1
7	Kamerun	1
8	Afganistan	1
9	Wietnam	1
10	Angola	1
11	Liberia	1

12	<i>Pakistan</i>	1
13	<i>Kuba</i>	1
14	<i>Bezpaństwowiec n. Ormiańskiej</i>	1
15	<i>Sierra Leone</i>	1
16	<i>Algieria</i>	1

Pomoc przyznawana osobom ze statusem uchodźcy

<i>Formy pomocy</i>	<i>Liczba rodzin</i>	<i>Liczba osób w tych rodzinach</i>	<i>Liczba osób którym przyznano decyzją świadczenia</i>	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Kwota świadczeń</i>
<i>Zasilki pieniężne na utrzymanie</i>	86	237	228	1320	759.280

Struktura rodzin uchodźców wg liczby osób w rodzinie

Rodziny ogółem o liczbie osób		
Rodzaje rodzin	Liczba rodzin	Liczba osób w poszczególnych rodzajach rodzin
1 osobowe	33	33
2 osobowe	13	26
3 osobowe	12	36
4 osobowe	9	36
5 osobowe	11	55
6 osobowe i więcej	8	51

Struktura rodzin uchodźców wg liczby dzieci w rodzinie oraz rodziny niepełne

Rodziny o liczbie dzieci	Liczba rodzin z dziećmi	Liczba osób w rodzinach
z 1 dzieckiem	11	32
z 2 dziećmi	10	38
z 3 dziećmi	11	55
z 4 dziećmi	6	36
z 5 dziećmi	1	7
z 6 dziećmi	1	8

Rodziny niepełne

Lp.	Rodziny niepełne o liczbie dzieci	Liczba rodzin niepełnych	Liczba osób w rodzinach
1	1	2	4
2	2	2	6

EUROKOORDYNACJA

W związku z realizacją Zarządzenia Prezydenta m.st. Warszawy Nr 371/2003 z dn. 28.05.2003 r. w sprawie powołania eurokoordynatorów w komórkach organizacyjnych m. st. Warszawy i jednostkach m. st. Warszawy oraz ustalenia zakresu ich obowiązków i możliwością pozyskiwania

środków finansowych z funduszy europejskich – w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie funkcję eurokoordynatora powierzono jednemu z pracowników Wydziału Pomocy Środowiskowej.

W 2003 r. w ramach swoich obowiązków eurokoordynator pozyskiwał wiedzę i umiejętności na temat aplikowania do programów Unii Europejskiej, poprzez uczestnictwo w szkoleniach, organizowanych m. in. przez Biuro Strategii i Integracji Europejskiej m. st. Warszawy (wykaz szkoleń w rozdziale „Kadra WCPR”).

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie dostrzegając potrzebę realizacji projektów, w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – spośród swoich klientów oraz podległych mu jednostek, wytypowało grupy szczególnego ryzyka, jako adresatów programów pomocowych. Do osób tych będą kierowane poszczególne projekty w zakresie wspierania ich integracji zawodowej i społecznej.

***Klienci WCPR - jako adresaci poszczególnych programów
dofinansowywanych ze środków UE (projekt)***

Nazwa grupy klientów	Rodzaj programu
1. Uchodźcy z problemami w integracji	Wspieranie dążenia do samodzielności, czyli wykształcenie takich postaw i umiejętności, które pozwolą na podejmowanie decyzji i działań umożliwiających rozwiązywanie własnych problemów życiowych
2. Młodzież wychowująca się w rodzinach zastępczych	
3. Młodzież wychowująca się w placówkach opiekuńczo – wychowawczych	
1. Uchodźcy z problemami w integracji	Zwiększanie szans na uzyskanie i utrzymanie zatrudnienia, obejmujące diagnozowanie potencjału i możliwości rozwoju zawodowego oraz wspieranie zdobywania i doskonalenia kwalifikacji zawodowych
2. Młodzież wychowująca się w rodzinach zastępczych	
1. Młodzież wychowująca się w rodzinach zastępczych	Wspieranie osób z trudnościami w nauce w celu zapobiegania porzucaniu szkoły oraz ułatwianie powrotu do systemu kształcenia w formach szkolnych i pozaszkolnych
2. Młodzież wychowująca się w placówkach opiekuńczo – wychowawczych	
1. Uchodźcy z problemami w integracji	Wparcie zatrudnienia socjalnego
1. Młodzież wychowująca się w placówkach opiekuńczo - wychowawczych	Zapobieganie patologiom społecznym wśród ludzi młodych takim jak alkoholizm, narkomania, przestępczość

1. Pracownicy instytucji pomocy społecznej i innych działających na rzecz pomocy społecznej (Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie)	Zwiększenie skuteczności działania instytucji poprzez wsparcie kadry pracującej z grupami szczególnego ryzyka z uwzględnieniem wolontariuszy
2. Instytucje, w tym organizacje pozarządowe i kadra nauczycieli, wychowawców oraz instruktorów pracujących z młodzieżą trudną	
1. Pracownicy instytucji pomocy społecznej i innych działających na rzecz pomocy społecznej (Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie i podległe mu placówki opiek. - wych. oraz domy pomocy społecznej)	Rozwój systemu informacji umożliwiającego kadrze i osobom z grup docelowych uzyskanie informacji na temat realizowanych programów działań oraz możliwości w nich uczestnictwa
2. Instytucje, w tym organizacje pozarządowe i kadra nauczycieli, wychowawców oraz instruktorów pracujących z młodzieżą trudną	
1. Pracownicy instytucji pomocy społecznej i innych działających na rzecz pomocy społecznej (Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie i podległe mu placówki opiek. - wych.)	Wypracowanie i wdrożenie metod badań nad efektywnością podejmowanych działań na rzecz grup szczególnego ryzyka

I. Powiatowy Ośrodek Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Wnioski składane w Powiatowym Ośrodku Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych rozpatrywane były przez komisje opiniotwórczo - doradcze do spraw:

- rozpatrywania wniosków pracodawców w sprawie zwrotu przystosowania tworzonych lub istniejących stanowisk pracy,
- udzielania pożyczek dla osób niepełnosprawnych na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- dofinansowania turnusów rehabilitacyjnych,
- dofinansowania w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- dofinansowania sportu, kultury, rekreacji i turystyki.

W 2003 r. zostało złożonych i zarejestrowanych **8.991 pism informacyjnych, wystąpień, wniosków*, odwołań i skarg.**

Liczba zarejestrowanych dokumentów ogółem	rehabilitacja społeczna	rehabilitacja zawodowa
8.991	6.758	2.233

w tym:

Wnioski	3.726	57
Wystąpienia	2.896	2.132
Odwołania, skargi	34	-
Rehabilitacja zawodowa – ogółem	-	
Inne	102	44

Odwołania, skargi i zażalenia

Rehabilitacja społeczna – ogółem	34
W tym: turnusy rehabilitacyjne	20
bariery architektoniczne	10
zaopatrzenie ortopedyczne	4
W tym: pożyczki	-
Przystosowanie stanowisk pracy	-

W omawianym okresie pracownicy Ośrodka przeprowadzili kontrole podmiotów korzystających ze środków PFRON.

* różnicowanie pomiędzy wystąpieniami a wnioskami dotyczy przede wszystkim nazewnictwa druków na jakich zainteresowani występują do Ośrodka. I tak np. wystąpienia dotyczą uruchomienia środków finansowych na refundacje wynagrodzeń osób niepełnosprawnych, zaś wnioski dotyczą np. dofinansowania w zakresie turnusów rehabilitacyjnych lub likwidacji barier w komunikowaniu się.

Przeprowadzone kontrole

Liczba kontroli – ogółem	138
w tym: pożyczkobiorcy	29
Przystosowanie stanowisk pracy	27
bariery architektoniczne	76
warsztaty terapii zajęciowej	6

W 2003 r. na realizację zadań wynikających z cytowanej wyżej ustawy Urząd m. st. Warszawy otrzymał z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych **limit środków finansowych w wysokości - 19.370.694 zł.** Podziału środków na poszczególne zadania dokonała Rada Miasta Stołecznego Warszawy w dniu 4 września 2003 r. (uchwała Nr XVI/233/2003).

Rozliczenie wydatków z podziałem na poszczególne zadania

Zadanie	Plan 2003 r.	Wykonanie 2003 r.	Wskaźnik % 3 : 2
1.	2.	3.	4.
Przystosowanie stanowisk pracy	3.100.000	3.076.670	99,2
Tworzenie stanowisk (zobowiązania z umów 2002 r.)	30.000	30.000	100,0
Refundacja wynagrodzeń	3.936.025	3.224.159	81,9

(zobowiązania z lat ubiegłych)			
Szkolenia (Urząd Pracy)	400.000	397.122	99,3
Szkolenia (zobowiązania z umów 2002 r.)	618	317	51,3
Pożyczki	450.000	427.000	94,9
Dofinansowanie do oprocentowania kredytu bankowego	9.382	3.026	32,3
Turnusy rehabilitacyjne	2.330.000	2.234.940	95,9
Bariery architektoniczne	1.105.000	711.641	64,4
Bariery w komunikowaniu się	500.690	334.520	66,8
Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	977.000	976.558	99,9
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki	694.443	682.379	98,3
Warsztaty terapii zajęciowej	5.837.536	5.835.097	99,9
RAZEM:	19.370.694	17.933.429	92,6

Rehabilitacja zawodowa

Przystosowanie tworzonych lub istniejących stanowisk pracy

Zmiana zapisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych spowodowała, że od 2003 r. pracodawca, który zatrudni przez okres co najmniej 36 miesięcy osoby niepełnosprawne może otrzymać ze środków PFRON zwrot kosztów przystosowania tworzonego lub istniejącego stanowiska. W 2003 r. przystosowano 116 stanowisk pracy w większości były to stanowiska produkcyjne tj. operatorzy maszyn i urządzeń, sprzedawcy, magazynierzy i pracownicy biurowi z obsługą komputera.

Kwota zwrotu przystosowania stanowisk pracy wyniosła 3.076.670 zł.

Przystosowanie stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych

Liczba złożonych wniosków	Zawarte umowy	Rezygnacja zakładów pracy	Liczba przystosowanych stanowisk	Średni koszt przystosowania stanowiska
32	23	9	116	26.523

Refundacja wynagrodzeń

Na podstawie umów zawartych do 31.12.2002 r. refundacją wynagrodzeń objętych zostało 659 osób niepełnosprawnych.

Kwota zwrotu środków wynosiła – 3.224.159 zł.

Refundacja wynagrodzeń osób niepełnosprawnych

Liczba umów, z których realizowane były refundacje wynagrodzeń	Liczba osób niepełnosprawnych za które refundowano wynagrodzenia	Kwota zrealizowanych wypłat
141	659	3.224.159

Szkolenia

Zadaniem Powiatowego Ośrodka Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych jest finansowanie szkoleń dla osób niepełnosprawnych. Szkolenia te, w ramach środków finansowych z PFRON, organizowane są przez Urząd Pracy m. st. Warszawy. W roku 2003 **przeszkolonych zostało 248 osób niepełnosprawnych**. Zainteresowani podnosili swoje kwalifikacje w zakresie grafiki komputerowej, księgowości, kadr i płac (system „Płatnik”), obsługi urządzeń magazynowych (wózki widłowe i paletowe), licencji ochrony, obsługi komputera.

Kwota wypłacona jednostkom szkolącym wynosiła – 397.439 zł.

Szkolenia osób niepełnosprawnych

Liczba złożonych wniosków	Liczba przeszkolonych osób	Kwota wypłaconego dofinansowania	W tym: z umów zawartych do 31.12.2002 r.
263	248	397.439	317

Średni koszt szkolenia jednej osoby wyniósł - 1.603 zł.

Pożyczki

Udzielono 17 osobom niepełnosprawnym pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej w ogólnej kwocie 427.000 zł.

Rodzaje działalności prowadzone przez pożyczkobiorców to:

- handlowa – 8 osób
- usługowa 7 osób
- produkcyjna – 1 osoba
- produkcyjno – handlowa – 1 osoba.

Pożyczki dla osób niepełnosprawnych na rozpoczęcie działalności gospodarczej

Liczba złożonych wniosków	Wnioski rozpatrzone pozytywnie	Wnioski rozpatrzone negatywnie	Rezygnacje wnioskodawców	Liczba zawartych umów	Kwota udzielonych pożyczek
23	17	4	2	17	427.000

Średni koszt udzielonej pożyczki wyniósł – 25.118 zł.

W 2003 r. umorzono pożyczki udzielone w latach poprzednich – 28 osobom niepełnosprawnym w ogólnej kwocie 330.537 zł. Warunkiem takiego działania jest prowadzenie działalności gospodarczej co najmniej przez 24 miesiące i spełnienie pozostałych zapisów umowy.

Dofinansowanie do oprocentowania kredytu bankowego

Osoba niepełnosprawna prowadząca działalność gospodarczą może ubiegać się o dofinansowanie do wysokości 50 % oprocentowania kredytu bankowego zaciągniętego na kontynuowanie tej działalności. Z tej formy dofinansowania skorzystały 3 osoby niepełnosprawne prowadzące działalność gospodarczą.

Kwota wypłaconego dofinansowania wyniosła – 3.026 zł.

Dofinansowanie do oprocentowania kredytu bankowego

Liczba złożonych wniosków	Liczba zawartych umów	Kwota wypłaconego dofinansowania
3	3	3.026

Rehabilitacja społeczna

Turnusy rehabilitacyjne

Dopłaty do turnusów rehabilitacyjnych są tradycyjnie dofinansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Ta forma aktywnej rehabilitacji społecznej cieszyła się, jak co roku, dużym zainteresowaniem osób niepełnosprawnych zamieszkujących obszar Warszawy. Organizatorzy turnusów starali się sprostać zmieniającym się oczekiwaniom uczestników, jak również wymogom stawianym przez ustawodawcę zawartym w *Rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie turnusów rehabilitacyjnych z dnia 22 maja*

2003 r. /Dz. U. nr 100 poz. 926/

Turnusy rehabilitacyjne

Liczba osób ubiegających się o dofinansowanie (wraz z opiekunami)	5.641
Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	4.319
Liczba wniosków zrealizowanych przez zainteresowanych	4.271
Kwota dofinansowania turnusów: ogółem:	2.234.940
w tym: dorośli	1.899.355
dzieci	335.585

1322 wnioski o dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych rozpatrzono negatywnie z powodu: przekroczenia kryterium dochodowego, braki w dokumentacji oraz rezygnacji samych zainteresowanych

Likwidacja barier architektonicznych i w komunikowaniu się

Po rocznej przerwie spowodowanej nie ujęciem w planie finansowym PFRON na 2002 r. kwot potrzebnych na realizację zadania przywrócono w 2003 r. udzielanie dofinansowań dotyczących likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych. Zadania te realizowano zgodnie ze wskazaniami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie określenia zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków PFRON z dnia 22 maja 2003 r. (Dz. U. nr 100 poz. 930).

Bariery architektoniczne

Wnioski dotyczące likwidacji barier architektonicznych

Liczba złożonych wniosków	115
Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	59
Kwota dofinansowań – ogółem:	711.641
W tym: dorośli	558.986
dzieci	152.655

56 wniosków nie zrealizowano (nie podpisano umów) ze względu na zbyt krótki okres realizacji przy pracach budowlanych, brak środków finansowych oraz braki formalne we wnioskach). Zainteresowani zostali poinformowani o możliwości złożenia wniosku w roku następnym.

Bariery w komunikowaniu się

Wnioski dotyczące likwidacji barier w komunikowaniu się

Liczba złożonych wniosków	234
Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	223
Kwota dofinansowań – ogółem:	334.520
W tym: dorośli	245.662
dzieci	88.858

11 wniosków nie zostało pozytywnie rozpatrzonych ze względu na przekroczenie przez wnioskodawców kryterium dochodowego lub złożenie nie kompletnej dokumentacji.

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki

W ramach dofinansowania sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych złożono 69 wniosków na łączną kwotę 4.082.754 zł. Po rozpatrzeniu i zaopiniowaniu pozytywnie oceniono 62 wnioski. Obejmowały one zarówno dotacje na organizowanie imprez o charakterze czysto

sportowym, rekreacyjnym, turystycznym jak i kulturalnym, ale część z nich łączyła wszystkie te elementy. Wnioskodawcami były jednostki posiadające osobowość prawną spełniające wszystkie wymogi określone w *Rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie określenia zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków PFRON z dnia 22 maja 2003r. (Dz.U. 100 poz. 930)*

Wnioski dotyczące dofinansowania sportu , kultury, rekreacji i turystyki

Liczba złożonych wniosków	69
Liczba dofinansowanych imprez	62
Kwota dofinansowania ogółem:	682.379
W tym: dorośli	403.280
dzieci	279.099

7 wniosków rozpatrzono negatywnie, ponieważ nie spełniały wymogów formalnych (dotyczyły zakupu sprzętów, których nie można dofinansowywać).

Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Zakres dopłat do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane dla osób niepełnosprawnym, na podstawie odrębnych przepisów, obrazuje poniższa tabela:

Wnioski dotyczące zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny

przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

<i>Liczba złożonych wniosków</i>	782
Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	756
Kwota dofinansowań – ogółem;	976.558
W tym: dorośli	636.573
dzieci	339.985

26 wniosków rozpatrzono negatywnie ze względu na przekroczenie kryterium dochodowego.

Zadanie to realizowane było zgodnie z Rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 maja 2003r. w *sprawie określenia zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków PFRON (Dz.U. Nr 100 poz. 930)* oraz Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 maja 2003 w sprawie limitu cen dla przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, o takim samym zastosowaniu, ale różnych cenach- w zakresie którego Narodowy Fundusz Zdrowia finansuje to świadczenie, oraz limitu cen dla napraw przedmiotów ortopedycznych (Dz. U. Nr 85 poz.786).

Warsztaty terapii zajęciowej

Ze środków PFRON Urząd m. st. Warszawy dotuje koszty tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej znajdujących się na terenie miasta. Od 01.01.2003 r. ze względu na zmiany terytorialne zaprzestano finansowania WTZ Fundacji „Leko” mieszczącego się w Sulejówku. Równocześnie przypadło nam w udziale finansowanie nowopowstałego warsztatu terapii zajęciowej w Warszawie przy ul. Konarskiego 83. W roku 2003 w dwóch warsztatach powiększono liczbę uczestników o 20 osób. Dofinansowanie było opracowywane zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie określenia zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków PFRON z dnia 22 maja 2003 r. / Dz. U. nr 100 poz. 930/.

Warsztaty terapii zajęciowej

<i>Liczba warsztatów terapii zajęciowej</i>	14
Liczba osób uczestniczących w WTZ	444
Kwota przyznanego dofinansowania	5.835.097

Na realizację wszystkich zadań określonych ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych / Dz. U. nr 123 poz. 776 z późn. zm./ poniesiono wydatki w wysokości – 17.933.429 zł. co stanowi 92,6 % limitu środków przyznanych przez PFRON Miastu Stołecznemu Warszawa.

Pozostałe inicjatywy

Oprócz zadań wynikających z w/w ustawy Powiatowy Ośrodek podejmował działania i inicjatywy w zakresie organizacji dwóch giełd pracy wspólnie z Polską Organizacją Pracodawców Osób Niepełnosprawnych, promował działania na rzecz osób niepełnosprawnych przy udziale mediów, współpracował w tworzeniu przez Centrum Informacyjne Stowarzyszenia „Integracja” – bazy danych dotyczącej różnorodnych form i źródeł pomocy osobom niepełnosprawnym. Współorganizował imprezę - Festiwal Osób Niepełnosprawnych „Radość Tworzenia”, który odbył się w czerwcu 2003 r. w Mazowieckim Centrum Kultury. Poza tym Ośrodek inicjował spotkanie osób niepełnosprawnych z projektantami sprzętów i odzieży pod hasłem „Nic dla nas bez nas” w Instytucie Wzornictwa Przemysłowego /październik 2003 r./.

We wrześniu 2003 r. w Waplewie – Powiatowy Ośrodek zorganizował IV Przegląd Artystów Niepełnosprawnych z Domów Pomocy Społecznej z terenu Warszawy. Wspierając nowe formy działania warsztatów terapii zajęciowej aranżował spotkania z ich kierownikami. Inicjował kierunki szkoleń we współpracy z Urzędem Pracy m. st. Warszawy poprzez organizację spotkań z pracodawcami zamierzającymi zatrudniać osoby niepełnosprawne.

II. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności realizuje zadania, o których mowa w art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*

Zespół przyjął łącznie:

a) **8.739 wniosków**, z tego:

- 6.961 - o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności
- 1.763 o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności
- 5 o wskazaniach do ulg i uprawnień

b) **1.002 odwołania od orzeczeń**, z tego:

- 808 od orzeczeń o stopniu niepełnosprawności
- 194 od orzeczeń o niepełnosprawności

W 35 przypadkach Zespół po rozpatrzeniu odwołań przychylił się do odwołania i zmienił orzeczenie. Pozostałe odwołania zostały przekazane do Zespołu Wojewódzkiego.

Liczba i cel przyjętych wniosków w okresie

Osoby powyżej 16 roku życia

Lp.	Cel złożenia wniosku	Liczba
1	Odpowiednie zatrudnienie	1029
2	Szkolenie	20
3	Uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej	133
4	Konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	103
5	Korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji(korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych)	161
6	Zasiłek stały	3434
7	Zasiłek pielęgnacyjny	893
8.	Korzystanie z karty parkingowej	455
9.	Inne – ulgi	733
Razem		6961

Osoby przed 16 rokiem życia

Lp.	Cel złożenia wniosku	Liczba
1.	Zasiłek pielęgnacyjny	1764
2.	Zasiłek stały	9
3.	Inne : ulgi	---
Razem		1773

Zespół wydał i rozpatrzył łącznie

a) 9. 327 orzeczeń, z tego:

- 7.412 orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (powyżej 16 r.ż.),
- 706 orzeczeń o niepełnosprawności (do 16 r.ż),
- 455 orzeczenia o nie zaliczeniu do osób niepełnosprawnych dla osób powyżej 16 r.ż,
- 754 orzeczeń o nie zaliczeniu do osób niepełnosprawnych dla dzieci do 16 r.ż.

(Różnica pomiędzy ilością wniosków przyjętych i rozpatrzonych wynika z faktu rozpatrywania spraw zaległych.)

Liczba wydanych orzeczeń według kodów wieku i płci osób przed 16 rokiem życia

L.p.	Przyczyna niepełnosprawności	Wiek			Płeć		Razem
		0-3	4-7	8-16	K	M	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	01-U	9	24	122	70	85	155
2.	02-P	3	31	47	9	72	81
3.	03-L	22	31	115	72	96	168
4.	04-O	8	18	65	49	42	91
5.	05-R	76	73	228	177	200	377
6.	06-E	4	12	28	27	17	44
7.	07-S	51	42	110	80	123	203
8.	08-T	12	5	27	15	29	44
9.	09-M	15	14	37	25	41	66
10.	10-N	103	110	312	226	299	525
11.	11-I	71	90	249	193	217	410
Razem		374	450	1340	943	1221	2164

01-U- upośledzenia umysłowe

02-P-choroby psychiczne

03-L -zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu

04-O -choroby narządu wzroku

05-R -upośledzenia narządu ruchu

06-E-- epilepsja

07-S - choroby układu oddechowego oddechowego krążenia

08-T - choroby układu pokarmowego

09-M choroby układu moczowo-płciowego

10-N- choroby neurologiczne

11-I - inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórcze

Liczba wydanych orzeczeń według kodów i stopni niepełnosprawności, wieku, płci, wykształcenia oraz zatrudnienia

Osoby powyżej 16 roku życia

Lp.	Kody	Stopnie niepełnosprawności			Razem	Wiek				Płeć		Wykształcenie					Zatrudnienie	
		Znaczny	umiarkowany	Lekki		16-25	26-40	41-60	61 i więcej	narasta- jąco	M	mniej niż podst.	podsta- wowe	zasad- nicze	średnie	wyższe	Tak	Nie
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	01-U	63	203	43	309	207	58	42	2	142	167	62	164	80	3	---	12	297
2	02-P	112	652	83	847	190	264	360	33	373	474	23	272	162	328	62	34	813
3	03-L	18	255	65	338	99	60	112	67	170	168	8	104	107	94	25	86	252
4	04-O	85	69	37	191	37	17	68	69	93	98	3	60	35	61	32	14	177
5	05-R	159	1182	495	2036	365	208	915	548	985	1051	49	596	405	687	299	274	1762
6	06-E	4	77	1	82	35	14	28	5	29	53	2	43	18	19	---	5	77
7	07-S	237	674	235	1146	127	97	645	277	482	664	17	427	259	339	104	115	1031
8	08-T	47	142	55	244	38	31	135	40	101	143	1	94	57	75	17	19	225
9	09-M	16	38	15	69	10	13	33	13	29	40	---	26	11	25	7	7	62
10	10-N	298	469	188	955	190	128	447	190	407	548	43	347	209	268	88	82	873
11	11-I	260	771	164	1195	189	142	632	232	673	522	11	394	221	404	165	188	1007
Razem		1499	4532	1381	7412	1487	1032	3417	1476	3484	3928	219	2527	1564	2303	799	836	6576

01-U upośledzenia umysłowe

02-P-choroby psychiczne

03-L -zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu

04-O –choroby narządu wzroku

05-R –upośledzenia narządu ruchu

06-E – epilepsja

07-S – choroby układu oddechowego oddechowego krążenia

08 –T – choroby układu pokarmowego

09-M – choroby układu moczowo-płciowego

10-N – choroby neurologiczne

11-I – inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórcze

- b) **3. 590 legitymacji osoby niepełnosprawnej**, z tego:
- 271 na podstawie orzeczeń o niepełnosprawności,
 - 1.846 na podstawie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności,
 - 1.473 na podstawie innych organów rentowych.
- c) **395 decyzji** (wnioski pozostawione bez rozpatrzenia, umorzone, zgony),
- d) **23 orzeczenia osobom posiadającym stały meldunek poza terenem Warszawy**, a z przyczyn zdrowotnych przebywających w Warszawie,
- e) **464 opinie do karty parkingowej**,
- f) **58 zaświadczeń do wydziałów komunikacji.**

W 2003 r. odbyło się **700 posiedzeń składów orzekających**, w tym:

- 510 posiedzeń w celu wydania orzeczeń o stopniu niepełnosprawności
- 190 orzeczeń w celu wydania orzeczeń o niepełnosprawności.

Frekwencja osób wezwanych na posiedzenie Komisji wyniosła 72,5 % .

Skład powiatowych zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności

Lp.	Specjalność	Liczba
1	Przewodniczący	1
2	Sekretarz	1
3	Lekarze	19
4	Psycholodzy	7
5	Pedagodzy	2
6	Doradcy zawodowi	2
7	Pracownicy socjalni	5
<i>Razem członkowie</i>		37
8.	Obsługa administracyjna	17*
Ogółem zatrudnieni w zespole orzekającym		54

* jedna osoba jest w okresie wypowiedzenia bez obowiązku świadczenia pracy.

W 2003 r. Zespół powołał dodatkowo na członków składu orzekającego lekarzy w ilości 13 osób. Umożliwiło to organizowanie dodatkowych posiedzeń składów orzekających i skrócenie terminu oczekiwania na rozpatrzenie sprawy.

Wydatki Powiatowego Zespołu w okresie sprawozdawczym wyniosły razem **1 483 368 zł** z tego:

- 837 000 zł – dotacja Wojewody Mazowieckiego
- Kontrola** - 646 368 zł – środki własne m. st. Warszawa

Wydatki Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności

L.p.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Kwota / liczba
1	wynagrodzenia wraz z pochodnymi	w pełnych złotych	604 617,00
2	umowy cywilno-prawne	„	300 249,00
3	wydatki pozostałe	„	578 502,13
4	ogółem wydatki (1+2+3)	„	1 483 368,13
5	w tym: - orzeczenia dzieci do 16 lat orzeczenia osób powyżej 16 roku życia	„	133 719
			1 349 649
6	wielkość wydatków z budżetu wojewody	„	837 000,00
7	zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty	etaty	17
8	liczba osób, z którymi zawarto umowy cywilno-prawne	osoby	40
9	liczba zawartych umów cywilno-prawnych	umowy	42

Koszt orzeczenia w okresie sprawozdawczym wyniósł:

- dzieląc całkowite koszty 1 483 368 zł : 9328 orzeczeń = **159,02 zł**
- dzieląc kwotę dotacji Wojewody 837 000 zł : 9328 orzeczeń = **89,72 zł**

W koszt orzeczenia zostały również wliczone wydatki związane z zakupami inwestycyjnymi (zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania) oraz remontami (wymiana okien w siedzibie Zespołu).

W dniach: 27, 29 stycznia oraz 3, 4 lutego 2003 r. Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności razem z Wydziałem Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego przeprowadził kontrolę problemową w zakresie działalności Powiatowego Zespołu. Protokół z przeprowadzonej kontroli został odesłany bez podpisu, z powodu pobytu na zwolnieniu lekarskim Pani Agnieszki Jóźwik - Osowiec. – p.o. Przewodniczącej Zespołu.

Dodatkowe informacje dotyczące Zespołu:

- Od dnia 01.01.2003 r. nastąpiła zmiana na stanowisku Przewodniczącej Zespołu do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności. Czasowo obowiązki Przewodniczącej pełniła

Pani Agnieszka Jóźwik-Osowiec. Z dniem 09.05.2003 r. Zarządzeniem Prezydenta Miasta Warszawy Pani Anna Gręziak została powołana do kierowania Powiatowym Zespołem i pełni funkcję Przewodniczącej Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności,

- Wojewoda Mazowiecki na wniosek Prezydenta m. st. Warszawy wyraził zgodę na powołanie Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. W związku z tym, z dniem 05.12.2003 r. Zarządzeniem Prezydenta m. st. Warszawy Zespół został powołany zgodnie z obowiązującą ustawą i zmienił nazwę z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności na **Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności**.
- Od dnia 01.01.2004 r. Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności zostaje wyodrębniony ze struktury Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie i funkcjonuje jako oddzielna jednostka Miasta, obejmująca zasięgiem swojego działania Miasto Stołeczne Warszawa.

PODSUMOWANIE

Rok 2003 był kolejnym, w którym zachodziły zmiany przepisów prawnych wynikające z wdrażania reformy usług społecznych, w tym w szczególności odnoszących się do systemu opieki nad dzieckiem i rodziną.

Był to także czas koniecznego dostosowania organizacji pracy Centrum i podległych mu jednostek do zmian wprowadzonych ustawą o zmianie ustroju Miasta Stołecznego Warszawy na mocy, której stolica stała się jedną gminą o statusie miasta na prawach powiatu. Od tej chwili zaistniała możliwość utworzenia w Warszawie jednego spójnego systemu usług pomocy społecznej, w którego tworzeniu braliśmy aktywny udział. Od początku roku sprawozdawczego trwały więc prace nad zacieśnieniem współpracy pomiędzy instytucjami i partnerami tego systemu, inicjowane i prowadzone przez nas były liczne spotkania, zebrania i szkolenia.

Rok, który upłynął nie jest jednak ostatnim z lat poświęconych wzmożonej pracy administracyjno-organizatorskiej Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie.

Zbliża się zapowiadana zmiana podstawowego dokumentu regulującego naszą pracę - ustawy o pomocy społecznej i jej aktów wykonawczych. Oprócz dostosowania procedur do tej poważnej zmiany, będziemy nadal prowadzić działania mające na celu wdrożenie standardów opieki w domach pomocy społecznej i placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Zamierzamy dostosować oferty naszych placówek do lokalnych potrzeb, będziemy rozszerzać zakres współpracy z ośrodkami pomocy społecznej i organizacjami pozarządowymi. Przygotowujemy się do poważnych zmian organizacyjnych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, mających na celu zmniejszenie limitu miejsc oraz rozwój rodzinnych form opieki i pracy z rodziną. Wprowadzamy zmiany wynikające z wejścia w życie nowelizacji ustawy o pomocy społecznej, w zakresie kierowania i umieszczania osób wymagających opieki instytucjonalnej w domach pomocy społecznej, których skutki niewątpliwie wpłyną na politykę miasta w tym zakresie.

Jesteśmy więc przekonani o dalszej, znaczącej roli Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie jako realizatora zadań pomocy społecznej w stolicy.

Załącznik nr 1

STATUT WARSZAWSKIEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE

Rozdział I Postanowienia ogólne

§ 1

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie, zwane dalej „Centrum”, działa na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 1998 r. Nr 64, poz. 414 z późn. zm.),
- 2) ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 z późn. zm.),
- 3) innych przepisów szczególnych dotyczących jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i samorządowych jednostek budżetowych,
- 4) niniejszego statutu.

§ 2

1. Centrum jest jednostką budżetową m. st. Warszawy w rozumieniu ustawy o finansach publicznych.
2. Siedzibą i obszarem działania Centrum jest m.st. Warszawa.

Rozdział II

Zakres działania Centrum

§ 3

Centrum realizuje zadania obejmujące:

- 1) zapewnianie, organizowanie i prowadzenie usług o określonym standardzie w domach pomocy społecznej oraz kierowanie osób ubiegających się o przyjęcie do domu pomocy społecznej,
- 2) przygotowywanie projektów i koordynowanie realizacji strategii integracji i polityki społecznej m.st. Warszawy obejmującej w szczególności programy pomocy społecznej, polityki prorodzinnej, ochrony zdrowia, edukacji publicznej, wspierania osób niepełnosprawnych, przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy,
- 3) udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach osób ubiegających się o pomoc społeczną,
- 4) organizowanie i prowadzenie specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego dla rodzin naturalnych i zastępczych, a także terapii rodzinnej,
- 5) prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej,
- 6) organizowanie mieszkań chronionych,
- 7) zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców oraz dzieciom niedostosowanym społecznie, w szczególności poprzez

prowadzenie i organizowanie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, w tym ognisk wychowawczych, świetlic i klubów środowiskowych o zasięgu ogólnomiejskim dla dzieci i młodzieży, a także tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie,

- 8) zapewnienie szkolenia i doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej z terenu m.st. Warszawy,
- 9) doradztwo metodyczne dla ośrodków pomocy społecznej i pracowników socjalnych,
- 10) pomoc w integracji ze środowiskiem osób opuszczających zakłady karne oraz niektóre rodzaje placówek opiekuńczo-wychowawczych, resocjalizacyjnych, zakłady dla nieletnich i rodziny zastępcze,
- 11) przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz pokrywanie wydatków związanych z kontynuowaniem nauki osobom opuszczającym niektóre typy placówek opiekuńczo-wychowawczych, schroniska, zakłady poprawcze, domy pomocy społecznej i rodziny zastępcze,
- 12) organizowanie opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci,
- 13) podejmowanie działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności,
- 14) przygotowanie projektów, zgodnych ze strategią rozwoju województwa mazowieckiego, programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w m.st. Warszawie w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych,
- 15) przygotowywanie projektów rocznych informacji o realizacji programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w m.st. Warszawie,
- 16) przygotowywanie projektów planów zadań i informacji z prowadzonej działalności na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 17) zawieranie i rozliczanie umów dotyczących dofinansowania przez m.st. Warszawę:
 - a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
 - b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
 - c) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
 - d) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
 - e) rehabilitacji dzieci i młodzieży,
 - f) kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej.

§ 4

Centrum realizuje ponadto zadania zlecone i powierzone m.st. Warszawie z zakresu opieki społecznej oraz zawodowej i społecznej rehabilitacji osób niepełnosprawnych, w tym:

- 1) organizuje i zapewnia funkcjonowanie powiatowych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 2) udziela pomocy uchodźcom,
- 3) realizuje zadania określone ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 1997 r. Nr 123, poz. 776 z późn. zm.).

§ 5

Zadania o których mowa w § 3 pkt 13-17 oraz § 4 pkt 3, realizowane są przez, wyodrębniony w strukturze organizacyjnej Centrum, Miejski Ośrodek Zatrudniania i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

§ 6

1. W realizacji zadań Centrum współdziała z organami administracji rządowej, samorządowej, stowarzyszeniami, fundacjami, związkami wyznaniowymi oraz innymi podmiotami działającymi w sferze socjalnej.
2. Centrum może zlecać innym podmiotom realizację zadań przyznając na ten cel środki finansowe.

§ 7

Dyrektor Centrum:

- 1) wytacza na rzecz obywateli powództwa o roszczenia alimentacyjne,
- 2) wydaje, z upoważnienia Prezydenta m.st. Warszawy, decyzje administracyjne w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości m.st. Warszawy,
- 3) zawiera i rozwiązuje umowy cywilnoprawne w sprawie powierzenia dziecka rodzinie zastępczej,
- 4) współpracuje z sądem opiekuńczym w sprawach dotyczących opieki i wychowania dzieci pozbawionych całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej,
- 5) kieruje wnioski o ustalenie stopnia niepełnosprawności lub niezdolności do pracy do organów określonych odrębnymi przepisami,
- 6) sprawuje nadzór nad działalnością, w zakresie spraw finansowych i administracyjnych, rodzinnej opieki zastępczej, ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- 7) opiniuje powoływanie, ustalanie i zmiany wynagrodzeń, nagradzanie, karanie i odwoływanie kierowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, o których mowa w punkcie 6.

Rozdział III

Gospodarka finansowa Centrum

§ 8

1. Miasto Stołeczne Warszawa zapewnia środki finansowe na realizację zadań własnych, zabezpiecza warunki ich realizacji, niezbędną infrastrukturę oraz środki na jej utrzymanie i wynagrodzenia dla pracowników do wysokości kwot ujętych w planie finansowym Centrum.
2. Wojewoda Mazowiecki zapewnia, za pośrednictwem budżetu m.st. Warszawy, środki finansowe na realizację zadań zleconych.
3. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zapewnia środki na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.

§ 9

Podstawą gospodarki finansowej Centrum jest roczny plan finansowy obejmujący dochody i wydatki.

Rozdział IV Organizacja wewnętrzna Centrum

§ 10

1. Centrum kieruje Dyrektor.
2. Dyrektora powołuje i odwołuje Prezydent m.st. Warszawy.
3. Dyrektor kieruje Centrum przy pomocy zastępcy oraz Kierownika Miejskiego Ośrodka Zatrudniania i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
4. Prawa i obowiązki głównego księgowego regulują odrębne przepisy.
5. Centrum jest pracodawcą w rozumieniu kodeksu pracy w stosunku do zatrudnionych w Centrum pracowników.

§ 11

Szczegółową organizację pracy Centrum określa Regulamin Organizacyjny nadawany przez Prezydenta m.st. Warszawy.

Rozdział V Postanowienia końcowe

§ 12

1. Nadzór nad bieżącą działalnością Centrum sprawuje Dyrektor Biura Polityki Społecznej Urzędu m.st. Warszawy.
2. Wojewoda Mazowiecki sprawuje nadzór nad działalnością Centrum w zakresie zadań zleconych.

**PRZEPISY PRAWNE WPLYWAJĄCE NA ZAKRES DZIAŁALNOŚCI
WARSZAWSKIEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE ORAZ PODLEGŁYCH MU
JEDNOSTEK SPECJALISTYCZNYCH ORAZ PLACÓWEK**

USTAWY

- Ustawa z dnia 29.11.1990 r. *o pomocy społecznej* (Dz. U. z 1998 r. nr 64, poz. 414 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27.08.1997 r. *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* (Dz. U. Nr 123, poz. 776 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 05.06.1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. Nr 91 poz. 578)
- Ustawa o ustroju miasta stołecznego Warszawy z dnia 15.03.2002r. (Dz.U. Nr 41 poz.361 z późn.zm.)
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (Dz. U. z 1994 r. nr 11, poz. 353 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 24.01.1991 r. *o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego* (Dz. U. z 2002 r. Nr 181, poz. 1515)
- Ustawa z dnia 26.01.1982r. *Karta Nauczyciela* (Dz. U. Nr 56 z 1997r., poz. 357 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 07.09.1991r. *o systemie oświaty* (Dz. U. Nr 67 z 1996r., poz. 329 z późn.zm.)
- Ustawa z dnia 29.08.1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 1997 r., Nr 133, poz. 833 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 26.11.1998 r. *o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999-2003* (Dz.U. z 1998 r., nr 150, 983 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 22.03.1990 r. *o pracownikach samorządowych* (Dz.U. 2001 r., nr 21 poz. 124 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 10.04.1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz.U. z 2001 r., nr 87, poz. 960 z późn. zm.)

ROZPORZĄDZENIA

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13.05.2003 r. w sprawie *algorytmu przekazywania środków PFRON jednostkom samorządu terytorialnego* (Dz. U. nr 88 poz.808)
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30.05. 2003 r. w sprawie *zwrotu kosztów przystosowania stanowisk pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych* (Dz. U. nr 115, poz. 1081)
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22.05.2003r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad udzielania, oprocentowania, spłaty i umorzenia pożyczek dla osób niepełnosprawnych* (Dz. U. nr 100 poz. 929)
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22.05.2003r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków PFRON* (Dz. U. z 2003 r. nr 100 poz. 930)
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22.05. 2003r. w sprawie *turnusów rehabilitacyjnych* (Dz. U. z 2003 r. nr 100 poz. 926)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21.05.2002 r. w sprawie *orzekania o niepełnosprawności* (Dz. U. z 2002 nr 66 poz. 604)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 01.02.2002 r. w sprawie *kryteriów oceny niepełnosprawności u osób do 16 roku życia* (Dz. U. z 2002 r. nr 17, poz. 162)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15.09.2000r. w sprawie *domów pomocy społecznej* (Dz.U. z 2000 nr 82 poz. 929 późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 01.12.2000r. w sprawie *szczegółowych zasad udzielania pomocy uchodźcom, wysokości świadczeń pieniężnych, form i zakresu pomocy, trybu postępowania w tych sprawach oraz warunków wstrzymania pomocy lub jej odmowy* (Dz. U. z 2000 r. nr 109, poz. 1160)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30.06.2000r. w sprawie *szczegółowych zasad i form współdziałania administracji publicznej z innymi podmiotami oraz wzorów ofert, umów i sprawozdań z realizacji zadań pomocy społecznej* (Dz. U. z 2000 r. nr 55 poz. 662)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29.09.2001r. w sprawie *rodzin zastępczych* (Dz. U. z 2001 r. Nr 120, poz. 1284)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 09.10.2001r. w sprawie *udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie dla pełnoletnich osób z rodzin zastępczych oraz osób opuszczających niektóre typy placówek opiekuńczo – wychowawczych i domów*

pomocy społecznej, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich i specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze (Dz. U. z 2001r. nr 120 poz. 1293)

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 03.08.2000r w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz. U. nr 70 z 2000r., poz. 825 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 01.09.2000 roku w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych (Dz. U. z 2000r. nr 80, poz. 900)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16.02.2001r. w sprawie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych (Dz. U. nr 14 z 2001r., poz. 132)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17.09.2001 roku w sprawie wyznaczenia ośrodka adopcyjno-opiekuńczego prowadzącego centralny bank danych o dzieciach oczekujących na przysposobienie oraz wyznaczenia ośrodków adopcyjno-opiekuńczych upoważnionych do współpracy z licencjonowanymi przez rządy innych państw organizacjami lub ośrodkami adopcyjnymi (Dz. U. nr 106 z 2001r., poz.1156)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26.09.2001 roku w sprawie podmiotów uprawnionych do zakładania niepublicznych ośrodków adopcyjno-opiekuńczych oraz stażu pracy i kwalifikacji wymaganych od osób zatrudnionych w publicznych i niepublicznych ośrodkach adopcyjno-opiekuńczych, a także warunków lokalowych, jakimi powinny dysponować te ośrodki (Dz. U. z 2001r. nr 118 poz.1266)